

PASAULINĖ PAŠTO KONVENCIJA

TURINYS

Pirmoji antraštinė dalis. Tarptautinei pašto paslaugai taikomos bendrosios taisyklės.

Vienintelis skyrius. Bendrosios nuostatos.

- 1 straipsnis. Sąvokų apibrėžtys.
- 2 straipsnis. Institucijos ar institucijų, įpareigotų vykdyti prisijungiant prie Konvencijos priimtus įsipareigojimus, paskyrimas.
- 3 straipsnis. Universalioji pašto paslauga.
- 4 straipsnis. Tranzito laisvė.
- 5 straipsnis. Pašto siuntų nuosavybė. Susigražinimas. Adreso keitimas arba taisymas. Persiuntimas. Neįteiktų siuntų grąžinimas siuntėjui.
- 6 straipsnis. Tarifai.
- 7 straipsnis. Atleidimas nuo pašto mokesčių.
- 8 straipsnis. Pašto ženklai.
- 9 straipsnis. Pašto saugumas.
- 10 straipsnis. Darni plėtra.
- 11 straipsnis. Pažeidimai.
- 12 straipsnis. Asmens duomenų tvarkymas.**

Antroji antraštinė dalis. Pašto korespondencijai ir pašto siuntiniams taikomos taisyklės.

1 skyrius. Paslaugų teikimas.

- 13 straipsnis.** Pagrindinės paslaugos.
- 14 straipsnis.** Pašto korespondencijos siuntų klasifikavimas pagal formatą.
- 15 straipsnis.** Papildomos paslaugos.
- 16 straipsnis.** Greitasis paštas (EMS) ir integruota logistika.
- 17 straipsnis.** Elektroninės pašto paslaugos.
- 18 straipsnis.** Neleidžiamos siuntos. Draudimai.

19 straipsnis. Reklamacijos.

20 straipsnis. Muitinis tikrinimas. Muitai ir kiti mokesčiai.

21 straipsnis. Apsikeitimas uždarosiomis važtomis su kariniais daliniais.

22 straipsnis. Pašto paslaugos kokybės standartai ir tikslai.

2 skyrius. Atsakomybė.

23 straipsnis. Paskirtųjų operatorių atsakomybė. Žalos atlyginimas.

24 straipsnis. Šalių narių ir jų paskirtųjų operatorių atleidimas nuo atsakomybės.

25 straipsnis. Siuntėjo atsakomybė.

26 straipsnis. Kompensacijos išmokėjimas.

27 straipsnis. Galimas kompensacijos susigrąžinimas iš siuntėjo arba iš gavėjo.

3 skyrius. Pašto korespondencijai taikomos ypatingosios nuostatos.

28 straipsnis. Pašto korespondencijos siuntų pateikimas siųsti užsienyje.

Trečioji antraštinė dalis. Atlygis.

1 skyrius. Pašto korespondencijai taikomos ypatingosios nuostatos.

29 straipsnis. Galutinis atlygis. Bendrosios nuostatos.

30 straipsnis. Galutinis atlygis. Nuostatos, taikomos pašto srautams, siunčiamiems tarp tikslinei sistemai priklausančių šalių paskirtųjų operatorių.

31 straipsnis. Galutinis atlygis. Nuostatos, taikomos pašto srautams, siunčiamiems pereinamajai sistemai priklausančių šalių paskirtiesiems operatoriams, iš jų ir tarp jų.

32 straipsnis. Pašto paslaugos kokybės gerinimo fondas.

33 straipsnis. Tranzito mokesčiai.

2 skyrius. Kitos nuostatos.

34 straipsnis. Pagrindiniai tarifai ir nuostatos, susijusios su vežimo oro keliu išlaidomis.

35 straipsnis. Pašto siuntinių vežimo sausuma ir vežimo jūra tarifai.

36 straipsnis. Pašto eksploatacijos tarybos įgaliojimai nustatyti mokesčių ir tarifų dydį.

37 straipsnis. Nuostatos, susijusios su atsiskaitymu ir mokėjimais už tarptautinio pašto apkaitą.

Ketvirtoji antraštinė dalis. Baigiamosios nuostatos.

38 straipsnis. Su Konvencija ir reglamentais susijusių pasiūlymų patvirtinimo sąlygos.

39 straipsnis. Kongrese pateiktos išlygos.

40 straipsnis. Konvencijos įsigaliojimas ir jos galiojimo trukmė.

PASAULINĖ PAŠTO KONVENCIJA

Toliau pasirašę Sąjungos šalių narių vyriausybių įgaliotieji atstovai, atsižvelgdami į 1964 m. liepos 10 d. Vienoje priimtų Pasaulinės pašto sąjungos įstatų 22 straipsnio 3 dalį, bendru susitarimu ir laikydamiesi minėtų Įstatų 25 straipsnio 4 dalyje nustatytų sąlygų, šioje Konvencijoje nustatė taisykles, kurios taikomos visoms tarptautinės pašto paslaugos rūšims.

PIRMOJI ANTRAŠTINĖ DALIS

Tarptautinei pašto paslaugai taikomos bendrosios taisyklės

VIENINTELIS SKYRIUS

Bendrosios nuostatos

1 straipsnis

Sąvokų apibrėžtys

1. Šioje Pasaulinėje pašto konvencijoje vartojamos sąvokos turi būti suprantamos taip, kaip jos apibrėžiamos toliau:

1.1. siuntinys – siunta, vežama pagal Konvencijoje ir Pašto siuntinių reglamente nustatytas sąlygas;

1.2. uždaroji važta – turintis pritvirtintas žymas, užplombuotas ar antspauduotas maišas ar keli maišai arba kita tara su pašto siuntomis;

1.3. neteislingai nukreiptos važtos – tara, gauta kitame apkaitos punkte, nei nurodyta maišo žymoje;

1.4. asmens duomenys – informacija, reikalinga pašto paslaugos naudotojo tapatybei nustatyti;

1.5. nuklydusios siuntos – apkaitos punkte gautos siuntos, kurios buvo skirtos kitos šalies narės apkaitos punktui;

1.6. pašto siunta – bendrinė sąvoka, reiškianti viską, kas siunčiama paštu (pašto korespondencijos siunta, pašto siuntinys, pašto perlaidos ir t. t.);

1.7. tranzito mokesčiai – atlyginimas už kertamos šalies vežimo įstaigos (paskirtojo operatoriaus, kitos tarnybos ar jų abiejų) suteiktas paslaugas, susijusias su važtų sausumos, jūrų ir (arba) oro tranzitu;

1.8. galutinis atlygis – atlygis, kurį išsiuntimo šalies paskirtasis operatorius turi sumokėti gavimo šalies paskirtajam operatoriui kaip išlaidų, susijusių su gavimo šalyje priimtų pašto korespondencijos siuntų apdorojimu, kompensaciją;

1.9. paskirtasis operatorius – vyriausybiniis arba nevyriausybiniis subjektas, šalies narės oficialiai paskirtas pašto paslaugoms teikti ir susijusiems įsipareigojimams, atsiradusiems pagal Sąjungos aktus, jos teritorijoje vykdyti;

1.10. smulkusis paketas – siunta, vežama pagal Konvencijoje ir Pašto korespondencijos reglamente nustatytas sąlygas;

1.11. įvežimo sausuma tarifas – atlygis, kurį išsiuntimo šalies paskirtasis operatorius turi sumokėti gavimo šalies paskirtajam operatoriui kaip išlaidų už pašto siuntinio apdorojimą gavimo šalyje kompensaciją;

1.12. tranzito sausuma tarifas – atlygis už kertamos šalies vežimo įstaigos (paskirtojo operatoriaus, kitos tarnybos ar jų abiejų) suteiktas paslaugas, susijusias su pašto siuntinio vežimu sausumos, jūrų ir (arba) oro tranzitu per jos teritoriją;

1.13. vežimo jūra tarifas – atlygis už vežimo įstaigos (paskirtojo operatoriaus, kitos tarnybos ar jų abiejų), dalyvaujančios vežant pašto siuntinį jūrų keliu, suteiktas paslaugas;

1.14. universalioji pašto paslauga – nuolatinis pagrindinių kokybiškų pašto paslaugų teikimas visiems klientams visoje tam tikros šalies teritorijoje prieinamomis kainomis;

1.15. atvirasis tranzitas – siuntų, kurios pagal skaičių ar svorį nesudaro į gavimo šalį siunčiamos važtos, tranzitas per tarpinę šalį.

2 straipsnis

Institucijos ar institucijų, įpareigotų vykdyti prisijungiant prie Konvencijos priimtus įsipareigojimus, paskyrimas

1. Šalys narės per šešis mėnesius nuo kongreso pabaigos praneša Tarptautiniam biurui valdžios institucijos, įpareigos kontroluoti pašto reikalus, pavadinimą ir adresą. Be to, šalys narės per šešis mėnesius nuo kongreso pabaigos praneša Tarptautiniam biurui operatoriaus ar operatorių, oficialiai paskirtų užtikrinti pašto paslaugų teikimą ir vykdyti pagal Sąjungos aktus priimtus įsipareigojimus savo teritorijoje, pavadinimą ir adresą. Laikotarpiu tarp dviejų kongresų apie bet koki pasikeitimą, susijusį su valdžios institucijomis ir oficialiai paskirtais operatoriais, turi būti nedelsiant pranešta Tarptautiniam biurui.

3 straipsnis

Universalioji pašto paslauga

1. Siekdamas palaikyti bendrosios visą Sąjungą apimančios pašto teritorijos idėją, šalys narės užtikrina, kad visi naudotojai (klientai) turėtų teisę naudotis universaliąja pašto paslauga, kuri apima nuolatinį kokybiškų pagrindinių pašto paslaugų teikimą visoje jų teritorijoje už prieinamą kainą.

2. Šiuo tikslu šalys narės, atsižvelgdamos tiek į gyventojų poreikius, tiek į savo vidaus sąlygas, pašto srities nacionalinės teisės aktais ar kitomis įprastomis priemonėmis nustato pašto paslaugų teikimo sritį ir reikalavimus dėl paslaugų kokybės bei kainų prieinamumo.

3. Šalys narės užtikrina, kad universaliąją pašto paslaugą teikiantys operatoriai laikytųsi pašto paslaugų teikimo ir kokybės standartų.

4. Šalys narės užtikrina, kad universalioji pašto paslauga būtų teikiama veiksmingai ir taip būtų užtikrintas jos ilgalaikiškumas.

4 straipsnis

Tranzito laisvė

1. Tranzito laisvės principas yra pateiktas Įstatų 1 straipsnyje. Remiantis šiuo principu, kiekviena šalis narė privalo užtikrinti, kad jos paskirtieji operatoriai visada siųstų pačiu greičiausiu keliu ir pačiais patikimiausiais būdais, kuriuos naudoja savo pačių siuntoms, kito paskirtojo operatoriaus uždarąsias važtas ir atviruoju tranzitu siunčiamas pašto korespondencijos siuntas. Šis principas taip pat taikomas nuklydusioms siuntoms ir neteisingai nukreiptoms važtoms.

2. Šalys narės, nepriimančios ir pačios nesiunčiančios siuntų su infekcinėmis medžiagomis arba radioaktyviosiomis medžiagomis, turi teisę neleisti jų siųsti atviruoju tranzitu per savo teritoriją. Ta pati nuostata galioja ir pašto korespondencijos siuntoms, išskyrus laiškus, atvirukus ir akliesiems skirtas siuntas. Tai taip pat taikoma spaudiniams, periodiniams leidiniams, žurnalams, smulkiesiems paketams ir maišams M, kurių turinys neatitinka teisinių reikalavimų, kuriais reglamentuojama jų leidybos sąlygos arba judėjimas tranzito šalyje.

3. Sausuma ir jūra siunčiamų pašto siuntinių tranzito laisvė galioja tik šias paslaugas teikiančių šalių teritorijoje.

4. Oro pašto siuntinių tranzito laisvė garantuojama visoje Sąjungos teritorijoje. Tačiau šalys narės, kurios neteikia pašto siuntinių paslaugų, nėra įpareigosotos oro pašto siuntinius vežti sausuma.

5. Jei šalis narė nesilaiko su tranzito laisve susijusių nuostatų, kitos šalys narės turi teisę nutraukti pašto paslaugos teikimą tai šaliai ir toje šalyje.

5 straipsnis

Pašto siuntų nuosavybė. Susigrąžinimas. Adreso keitimas arba taisymas. Persiuntimas. Neįteiktų siuntų grąžinimas siuntėjui

1. Kiekviena pašto siunta yra siuntėjo nuosavybė tol, kol ji neįteikta teisėtam gavėjui, nebent ji yra sulaikoma remiantis išsiuntimo arba gavimo šalies teisės aktais, o taikant **18 straipsnio 2.1.1 papunktį** arba **18 straipsnio 3 dalį** – tranzito šalies teisės aktais.

2. Siuntėjas pašto siuntą gali atsiimti iš pašto arba pakeisti ar pataisyti nurodytą adresą. Tarifai ir kitos sąlygos yra nurodyta reglamentuose.

3. Šalys narės užtikrina, kad jų paskirtieji operatoriai persiųs pašto siuntas pasikeitus gavėjo adresui ir grąžins neįteiktas siuntas siuntėjui. Tarifai ir kitos sąlygos yra išdėstyta reglamentuose.

6 straipsnis

Tarifai

1. Su įvairiomis tarptautinio pašto ir specialiosiomis pašto paslaugomis susijusius tarifus nustato šalys narės arba jų paskirtieji operatoriai pagal nacionalinės teisės aktus ir remdamiesi šioje

Konvencijoje ir jos reglamentuose išdėstytais principais. Tarifai iš esmės turi atitikti šių paslaugų teikimo sąnaudas.

2. Išsiuntimo šalis narė arba jos paskirtasis operatorius vadovaudamasis nacionalinės teisės aktais nustato pašto korespondencijos siuntų ir pašto siuntinių siuntimo apmokėjimo tarifus. Į apmokėjimo tarifus įeina siuntų pristatymas gavėjams į namus, jei gavimo šalyse aptariamoms siuntoms yra organizuota pristatymo paslauga.

3. Taikomi tarifai, įskaitant Aktuose pateikiamus orientacinius tarifus, turi būti bent jau lygūs tiems, kurie taikomi tų pačių charakteristikų (kategorijos, kiekio, apdorojimo trukmės ir t. t.) siuntoms šalies viduje.

4. Šalims narėms arba jų paskirtiesiems operatoriams, vadovaujantis nacionalinės teisės aktais, leidžiama viršyti visus orientacinius tarifus, nurodytus Aktuose.

5. Šalys narės arba jų paskirtieji operatoriai gali sumažinti tarifus, remdamiesi savo nacionalinės teisės aktais dėl pašto korespondencijos siuntų ir dėl pašto siuntinių, pateiktų siųsti tos šalies narės teritorijoje, tačiau taikomi tarifai negali būti mažesni negu minimalus tarifų dydis, nurodytas šio straipsnio 3 dalyje. Jie taip pat turi teisę taikyti lengvatinius tarifus savo klientams, siunčiantiems didelį kiekį pašto siuntų.

6. Draudžiama rinkti iš klientų bet kokius kitus Aktuose nenumatytus mokesčius.

7. Kiekvienas paskirtasis operatorius surinktus mokesčius pasilieka, išskyrus Aktuose numatytus atvejus.

7 straipsnis

Atleidimas nuo pašto mokesčių

1. Principas.

1.1. Konkretūs atleidimo nuo pašto mokesčių, o tai reiškia atleidimą nuo išankstinio mokėjimo už pašto paslaugą, atvejai yra aiškiai nustatyti Konvencijoje. Tačiau reglamentuose gali būti išdėstytos nuostatos, kuriose numatomas tiek atleidimas nuo išankstinių pašto mokesčių, tiek atleidimas nuo tranzito mokesčių, galutinio atlygio sumokėjimo ir įvežimo sausuma tarifų už pašto korespondencijos siuntas ir pašto siuntinius, susijusius su pašto paslauga, siunčiamus šalių narių, paskirtųjų operatorių ir regioninių sąjungų, mokėjimo. Be to, pašto korespondencijos siuntos ir pašto siuntiniai, kuriuos PPS Tarptautinis biuras siunčia regioninėms sąjungoms, šalims narėms ir paskirtiesiems operatoriams, laikomi su pašto paslauga susijusiomis siuntomis ir jiems netaikomi jokie pašto mokesčiai. Tačiau išsiuntimo šalis narė arba jos paskirtasis operatorius turi teisę šioms siuntoms taikyti papildomus oro pašto mokesčius.

2. Karo belaisviai ir internuoti civiliai asmenys.

2.1. Jokie pašto mokesčiai, išskyrus papildomus oro pašto mokesčius, netaikomi pašto korespondencijos siuntoms, pašto siuntiniams ir pašto **mokėjimo** paslaugų siuntoms, adresuotoms karo belaisviams arba siunčiamoms jų pačių, tiek tiesiogiai, tiek per tarpininkaujančias organizacijas, nurodytas Konvencijos ir Susitarimo dėl pašto finansinių paslaugų reglamentuose. Kariaujančios šalies piliečiai, kurie yra sulaikyti ir internuoti neutralioje šalyje, taikant pirmesnes šio punkto nuostatas yra prilyginami karo belaisviams.

2.2. Šio straipsnio 2 dalies 2.1 punkto nuostatos taip pat taikomos pašto korespondencijos siuntoms, pašto siuntiniams ir pašto **mokėjimo** paslaugų siuntoms, persiunčiamoms iš kitų šalių ir adresuotoms internuotiems civiliams asmenims, kuriems taikoma 1949 m. rugpjūčio 12 d. Ženevos konvencija dėl civilių apsaugos karo metu, arba siunčiamoms jų pačių, tiek tiesiogiai, tiek per tarpininkaujančias organizacijas, nurodytas Konvencijos ir Susitarimo dėl pašto finansinių paslaugų reglamentuose.

2.3. Konvencijos ir Susitarimo dėl pašto finansinių paslaugų reglamentuose nurodytos organizacijos taip pat naudojasi teise nemokamai siųsti pašto korespondencijos siuntas, pašto siuntinius ir pašto **mokėjimo** paslaugų siuntas 2.1 ir 2.2 punktuose nurodytiems asmenims, nesvarbu, ar šie yra siuntėjai, ar gavėjai, taip pat ar siunčia patys, ar per tarpininką.

2.4. Nemokamai leidžiama siųsti ne sunkesnius kaip 5 kg siuntinius. Siuntų, kuriose siunčiami nedalomi daiktai, ir siuntų, kurios siunčiamos į vieną karo stovyklą arba jos įgaliotiems asmenims, skirstantiems siuntas belaisviams, leidžiamas svoris gali būti padidintas iki 10 kg.

2.5. Jei paskirtieji operatoriai atsiskaito tarpusavyje, tarnybiniams siuntiniams bei karo belaisvių ir internuotų civilių asmenų siuntiniams nepriskiriami jokie tarifai, išskyrus vežimo oro keliu mokesčius, taikomus oro pašto siuntiniams.

3. Akliesiems skirtos **siuntos**.

3.1. Akliesiems skirtoms **siuntoms, kurios siunčiamos aklųjų organizacijai ar kurias siunčia aklųjų organizacija arba kurios siunčiamos aklam asmeniui, arba kurias siunčia aklas asmuo**, netaikomi jokie pašto mokesčiai, išskyrus papildomus oro pašto mokesčius, tiek, kiek šių siuntų siuntimas yra leidžiamas pašto paslaugą teikiant siunčiančiojo paskirtojo operatoriaus šalies viduje.

3.2. Šiame straipsnyje:

3.2.1. **aklas asmuo – asmuo, kuris savo šalyje registruotas kaip akklasis ar silpnaregis, arba kuris atitinka Pasaulio sveikatos organizacijos pateikiamą aklo asmens ar turinčio silpnaregystę asmens apibrėžtį;**

3.2.2. **aklųjų organizacija – institucija ar asociacija, tarnaujanti akliems asmenims ar oficialiai jiems atstovaujanti;**

3.2.3. **akliesiems skirtos siuntos apima bet kokio formato korespondenciją ir literatūrą, įskaitant garso įrašus, taip pat bet kokios rūšies įrangą ar medžiagą, kuri skirta ar pritaikyta padėti akliesiems spręsti su aklumu susijusias problemas, kaip nustatyta Pašto korespondencijos reglamente.**

8 straipsnis

Pašto ženklai

1. Pavadinimas „pašto ženklas“ yra saugomas šios Konvencijos ir yra priskiriamas išimtinai tiems ženkams, kurie atitinka šiame straipsnyje ir reglamentuose nustatytas sąlygas.

2. Pašto ženklas:

2.1. leidžiamas ir pateikiamas į apyvartą tik šalies narės ar tam tikros teritorijos institucijos pagal Sąjungos aktus;

2.2. yra savarankiškumo požymis ir įrodymas, kad už siuntimą sumokėtas išankstinis mokestis, atitinkantis pašto ženkle vertę, jei jis priklijuotas ant pašto siuntos pagal Sąjungos aktus;

2.3. turi būti leidžiamas į apyvartą kaip apmokėjimo priemonė arba kaip filatelijos objektas jį leidžiančiojoje šalyje narėje ar teritorijoje pagal jos nacionalinės teisės aktus;

2.4. turi būti prieinamas visiems leidžiančiosios šalies narės arba teritorijos gyventojams.

3. Pašto ženkle nurodoma:

3.1. leidžiančiosios šalies narės arba teritorijos pavadinimas, parašytas lotyniškais rašmenimis¹;

3.2. nominali vertė, išreikšta:

3.2.1. paprastai leidžiančiosios šalies narės arba teritorijos oficialia valiuta arba raide ar simboliu;

3.2.2. kitais specialiais identifikavimo ženklais.

4. Pašto ženkluose pavaizduoti valstybės simboliai, oficialūs kontrolės ženklai ir tarpvyriausybinių organizacijų simboliai yra saugomi pagal Paryžiaus konvenciją dėl pramoninės nuosavybės apsaugos.

5. Pašto ženklų temos ir motyvai:

5.1. turi neprieštarauti PPS Įstatų preambulės dvasiai ir Sąjungos organų priimtiems sprendimams;

5.2. turi glaudžiai sietis su šalies narės ar teritorijos kultūriniu identitetu arba prisidėti prie kultūros sklaidos ar taikos išsaugojimo;

5.3. jei pažymimas ne šalies narės ar teritorijos asmenybių ar įvykių atminimas, tai [pašto ženklų temos ir motyvai] turi glaudžiai sietis su minėta šalimi nare ar teritorija;

5.4. neturi būti politinio arba kokį nors asmenį ar kokią nors šalį žeidžiančio pobūdžio;

5.5. turi būti svarbūs šaliai narei ar teritorijai.

6. Pašto mokes antspaudus, mokėjimo ženklintuvų antspaudus, spaustuvių ženklinimą ar kitokius ženklinimo arba antspaudavimo būdus, atitinkančius PPS aktus, galima naudoti tik gavus šalies narės ar teritorijos leidimą.

7. Prieš išleisdamos pašto ženklus, kuriems naudojamos naujos medžiagos ar technologijos, šalys narės pateikia Tarptautiniam biurui reikiamą informaciją apie jų suderinamumą su pašto apdorojimo įranga. Tarptautinis biuras atitinkamai informuoja kitas šalis nares ir jų paskirtuosius operatorius.

9 straipsnis

Pašto saugumas

1. Siekdamas išsaugoti ir stiprinti klientų pasitikėjimą pašto paslaugomis bei rūpindamosi visų suinteresuotų operatorių interesais, šalys narės ir jų paskirtieji operatoriai privalo laikytis PPS

¹ Išimtis suteikiama Didžiąjai Britanijai, šaliai, išradusiai pašto ženklą.

saugumo standartuose apibrėžtų saugumo reikalavimų, taip pat priimti ir įgyvendinti saugumą garantuojančių veiksmų strategiją visais pašto operacijų lygiais. Ši strategija visų pirma apima atitiktį reikalavimams pateikti išankstinę elektroninę informaciją apie pašto siuntas, nurodytiems Administracinės tarybos ir Pašto eksploatacijos tarybos priimtose įgyvendinimo nuostatose (įskaitant pašto siuntų rūšį ir joms taikomus kriterijus), atsižvelgiant į PPS techninių pranešimų standartus. Ši strategija taip pat turi apimti keitimąsi informacija dėl važtų tarp šalių narių ir jų paskirtųjų operatorių vežimo ir tranzito saugumo ir apsaugos palaikymo.

2. Visos tarptautinėje pašto transporto grandinėje taikomos saugumo priemonės turi atitikti riziką ar grėsmę, kurią jomis siekiama įveikti, jos turi būti įgyvendinamos netrikdant pasaulinių pašto srautų ar pašto prekybos, atsižvelgiant į pašto tinklo ypatumus. Saugumo priemonės, kurios gali turėti poveikį pašto operacijoms visame pasaulyje, turi būti įgyvendinamos tarptautiniu mastu koordinuotai ir suderintai, įtraukiant susijusius suinteresuotus subjektus.

10 straipsnis

Darni plėtra

1. Šalys narės ir (arba) jų paskirtieji operatoriai turi priimti ir įgyvendinti dinamišką darnios plėtros strategiją, kurioje atsižvelgiama į aplinkosaugos, socialinę ir ekonominę veiklą bet kuriame pašto operacijų lygmenyje, ir skatinti dėmesį darnios plėtros klausimams teikiant pašto paslaugą.

11 straipsnis

Pažeidimai

1. Pašto siuntos.

1.1. Šalys narės įsipareigoja imtis visų reikiamų priemonių, kad būtų užkirstas kelias toliau išvardytiems veiksams ir kad būtų patraukti atsakomybėn bei nubausti juos atlikę asmenys:

1.1.1. narkotinių, psichotropinių medžiagų arba sprogstamųjų, degiųjų ar kitų pavojingų medžiagų, dėl kurių Konvencijoje nėra specialiai nustatyto leidimo, įdėjimas į pašto siuntas;

1.1.2. vaikus vaizduojančių pedofilinio arba pornografinio pobūdžio daiktų įdėjimas į pašto siuntas.

2.1. Šalys narės įsipareigoja imtis visų reikiamų priemonių, kad būtų užkirstas kelias pažeidimams, kovojama su pažeidimais ir baudžiama už pažeidimus, susijusius su šioje Konvencijoje nustatytais išankstinio mokėjimo už pašto paslaugą būdais, t. y. su:

2.1.1. pašto ženklais, esančiais apyvartoje arba išimtais iš apyvartos;

2.1.2. pašto mokes antspaudais;

2.1.3. mokėjimo ženklintuvų antspaudais ar spaustuvės ženklinimu;

2.1.4. tarptautiniais atsakymo kuponais.

2.2. Šioje Konvencijoje pažeidimas, susijęs su išankstinio apmokėjimo už pašto paslaugą būdais, suprantamas kaip vienas iš toliau išvardytų veiksmų, padarytų siekiant gauti neteisėto pasipelnymo šio veiksmo vykdytojui ar tretiesiems asmenims. Baudžiama už šiuos veiksmus:

2.2.1. išankstinio apmokėjimo už pašto paslaugą būdų padirbinėjimą, atgaminimą ar klastojimą arba už bet kokią neteisėtą ar nusikalstamą veiksmą, susijusį su jų gamyba neturint leidimo;

2.2.2. padirbtų, atgamintų ar suklastotų apmokėjimo už siuntimą būdų naudojimą, išleidimą į apyvartą, pateikimą į rinką, platinimą, skleidimą, vežimą, pristatymą ar demonstravimą, taip pat reklamos tikslais;

2.2.3. jau naudotų apmokėjimo už siuntimą būdų taikymą ar išleidimą į apyvartą siuntimo tikslais;

2.2.4. mėginimus siekiant padaryti vieną iš pirmiau minėtų pažeidimų.

3. Abipusiškumas.

3.1. Už šio straipsnio 2 dalyje minimus veiksmus turi būti taikomos vienodos sankcijos, neatsižvelgiant į tai, ar kalbama apie nacionalinius, ar apie užsienio šalies apmokėjimo už siuntimą būdus; šiai nuostatai negali būti įstatymo ar sutarties nustatyta jokia abipusiškumo sąlyga.

12 straipsnis

Asmens duomenų tvarkymas

1. Naudotojų asmens duomenys gali būti naudojami tik tiems tikslams, kuriems jie buvo renkami pagal taikytinus nacionalinės teisės aktus.

2. Naudotojų asmens duomenys gali būti atskleidžiami tik tiems tretiesiems asmenims, kuriems taikytinais nacionalinės teisės aktais suteikta teisė su jais susipažinti.

3. Šalys narės ir jų paskirtieji operatoriai užtikrina naudotojų asmens duomenų konfidencialumą ir saugumą pagal jų nacionalinės teisės aktus.

4. Paskirtieji operatoriai informuoja savo klientus apie jų asmens duomenų panaudojimą ir tikslą, kuriam jie buvo surinkti.

ANTROJI ANTRAŠTINĖ DALIS

Pašto korespondencijai ir pašto siuntiniams taikomos taisyklės

1 SKYRIUS

Paslaugų teikimas

13 straipsnis

Pagrindinės paslaugos

1. Šalys narės privalo stebėti, kad jų paskirtieji operatoriai užtikrintų pašto korespondencijos siuntų priėmimą, apdorojimą, vežimą ir pristatymą.

2. Pašto korespondencijos siuntas sudaro:

2.1. pirmenybinės ir nepirmenybinės siuntos iki 2 kg;

2.2. laiškai, atvirukai, spaudiniai ir smulkieji paketai iki 2 kg;

2.3. akliesiems skirtos **siuntos** iki 7 kg;

2.4. specialūs maišai su laikraščiais, periodiniais leidiniais, knygomis ir panašiais spausdintais leidiniais, siunčiami to paties gavėjo adresu į tą pačią gavimo vietą, vadinami „maišais M“, iki 30 kg.

3. Pašto korespondencijos siuntos klasifikuojamos atsižvelgiant į jų apdorojimo greitį arba turinį, vadovaujantis Pašto korespondencijos reglamentu.

4. Tam tikroms pašto korespondencijos siuntų rūšims gali būti taikomos didesnės svorio ribos, negu nurodyta šio straipsnio 2 dalyje, laikantis Pašto korespondencijos reglamente nustatytų sąlygų.

5. Atsižvelgdamos į šio straipsnio 8 dalies nuostatas šalys narės taip pat privalo stebėti, kad jų paskirtieji operatoriai užtikrintų pašto siuntinių iki 20 kg priėmimą, apdorojimą, vežimą ir pristatymą arba pagal Konvencijos nuostatas, arba, išsiunčiamų siuntinių atveju ir, jei sudarytas dvišalis susitarimas, naudodami bet kokią kitą jų klientams naudingesnį būdą.

6. Tam tikriems pašto siuntiniams gali būti taikomos didesnės negu 20 kg svorio ribos, laikantis Pašto siuntinių reglamente nustatytų sąlygų.

7. Šalis narė, kurios paskirtasis operatorius neteikia siuntinių vežimo paslaugų, Konvencijos nuostatas gali pavesti vykdyti transporto įmonėms. Ji taip pat gali apriboti tokią paslaugą siuntinių siuntimu į transporto įmonių aptarnaujamas vietas ir iš šių vietovių.

8. Nukrypdomos nuo šio straipsnio 5 dalies nuostatų, šalys narės, kurios iki 2001 m. sausio 1 d. nebuvo Susitarimo dėl pašto siuntinių šalys, neprivalo užtikrinti pašto siuntinių paslaugos.

14 straipsnis

Pašto korespondencijos siuntų klasifikavimas pagal formatą

1. Atsižvelgiant į 13 straipsnio 3 dalyje minimas klasifikavimo sistemas, pašto korespondencijos siuntos taip pat gali būti klasifikuojamos pagal jų formatą kaip maža korespondencijos siunta (P), didelė korespondencijos siunta (G) ar labai didelė korespondencijos siunta (E). Dydžio ir svorio apribojimai nustatyti Pašto korespondencijos reglamente.

15 straipsnis

Papildomos paslaugos

1. Šalys narės užtikrina toliau išvardytų privalomų papildomų paslaugų teikimą:

1.1. registravimo paslaugą oro pašto ir išsiunčiamoms pirmenybinėms pašto korespondencijos siuntoms;

1.2. registravimo paslaugą visoms gaunamoms **registruotosioms** pašto korespondencijos siuntoms.

2. Šalys narės arba jų paskirtieji operatoriai gali užtikrinti toliau išvardytas neprivalomas papildomas paslaugas, jei paskirtieji operatoriai tarpusavyje susitaria tokias paslaugas teikti:

- 2.1. įvertintųjų siuntų paslauga, susijusi su pašto korespondencijos siuntomis ir siuntiniais;
- 2.2. išperkamųjų siuntų paslauga, susijusi su pašto korespondencijos siuntomis ir siuntiniais;
- 2.3. siuntų per pasiuntinį paslauga, susijusi su pašto korespondencijos siuntomis ir siuntiniais;
- 2.4. įteikimo asmeniškai paslauga, susijusi su **registruotosiomis arba** įvertintosiomis pašto korespondencijos siuntomis;
- 2.5. siuntų, už kurias neimami mokesčiai ir rinkliavos, **įteikimo** paslauga, susijusi su pašto korespondencijos siuntomis ir siuntiniais;
- 2.6. dužių ir didelių matmenų siuntinių paslauga;
- 2.7. sugrupuotų siuntų (konsignacinių siuntų) paslauga, susijusi su sugrupuotomis vieno siuntėjo į užsienį siunčiamomis siuntomis;
- 2.8. **prekių grąžinimo paslauga apima prekės grąžinimą, kai gavėjas ją grąžina pirminiam pardavėjui pastarajam leidus.**

3. Trys toliau išvardytos paslaugos yra ir privalomojo, ir neprivalomojo pobūdžio:

3.1. tarptautinės komercinės korespondencijos su atsakymu (TKKA) paslauga, kuri paprastai yra neprivaloma, bet visos šalys narės arba jų paskirtieji operatoriai privalo užtikrinti TKKA siuntų atsakomojo siuntimo paslaugą;

3.2. tarptautinių atsakymo kuponų paslauga; šie kuponai gali būti keičiami visose šalyse narėse, bet jų pardavimas nėra privalomas;

3.3. įteikimo pranešimas, susijęs su **registruotosiomis pašto korespondencijos** siuntomis, siuntiniais ir įvertintosiomis siuntomis; visos šalys narės arba jų paskirtieji operatoriai teikia įteikimo pranešimo paslaugą, susijusią su gaunamomis siuntomis; tačiau išsiunčiamoms siuntoms įteikimo pranešimo paslaugos teikti neprivaloma.

4. Šios paslaugos ir su jomis susiję tarifai aprašyti reglamentuose.

5. Jei toliau išvardytoms paslaugoms šalies viduje taikomi specialieji tarifai, paskirtieji operatoriai turi teisę tokius pat tarifus taikyti ir tarptautinėms siuntoms, laikydamiesi reglamentuose nustatytų sąlygų:

- 5.1. smulkiųjų paketų, viršijančių 500 g, pristatymas;
- 5.2. pašto korespondencijos siuntos pateikimas siųsti prieš pat baigiantis darbo laikui;
- 5.3. siuntos pateikimas siųsti ne aptarnavimo langelio darbo laiku;
- 5.4. siuntos priėmimas siuntėjo namuose;
- 5.5. siuntos atsiėmimas iš aptarnavimo langelio ne darbo laiku;
- 5.6. siuntos iki pareikalavimo;
- 5.7. pašto korespondencijos siuntų, viršijančių 500 g, ir pašto siuntinių saugojimas;
- 5.8. siuntinių pristatymas gavus atsakymą į gavimo pranešimą;
- 5.9. apdraudimas nuo neįveikiamos jėgos aplinkybių.

16 straipsnis

Greitasis paštas (EMS) ir integruota logistika

1. Šalys narės arba paskirtieji operatoriai gali tarpusavyje susitarti teikti toliau išvardytas paslaugas, kurios aprašytos reglamentuose:

1.1. greitasis paštas (EMS) – dokumentams ir prekėms perduoti skirta greitojo pašto paslauga, kuri, kiek tai įmanoma, yra pati greičiausia fizinėmis priemonėmis teikiama pašto paslauga; ši paslauga gali būti teikiama remiantis tipine daugiašale sutartimi dėl greitojo pašto arba dvišalėmis sutartimis;

1.2. integruotos logistikos paslauga – visiškai klientų poreikius logistikos srityje atitinkanti paslauga, apimanti etapus iki fizinio prekių ir dokumentų perdavimo ir po jo.

17 straipsnis

Elektroninės pašto paslaugos

1. Šalys narės arba paskirtieji operatoriai gali tarpusavyje susitarti teikti toliau išvardytas elektronines pašto paslaugas, kurios aprašytos reglamentuose:

1.1. elektroninis paštas – elektroninė pašto paslauga, kuri apima paskirtųjų operatorių perduodamus elektroninius pranešimus ir informaciją;

1.2. registruotojo elektroninio pašto paslauga – saugi elektroninio pašto paslauga, apimanti elektroninio pranešimo išsiuntimo ir įteikimo įrodymų teikimą ir leidžianti registruotiesiems vartotojams naudotis saugiu ryšio kanalu;

1.3. elektroninė pašto patvirtinimo žymė, kuria įtikinamai patvirtinama tam tikros formos, tam tikru metu įvykusio elektroninio fakto, kuriame dalyvavo viena ar kelios šalys, tikrumas;

1.4. elektroninio pašto dėžutė, leidžianti registruotajam siuntėjui siųsti elektroninius pranešimus, taip pat suteikianti galimybę pristatyti elektroninius pranešimus ir informaciją registruotajam gavėjui ir saugoti juos.

18 straipsnis

Neleidžiamos siuntos. Draudimai

1. Bendrosios nuostatos.

1.1. Siuntos, neatitinkančios šioje Konvencijoje ir reglamentuose nustatytų sąlygų, nepriimamos. Siuntos, pateikiamos siųsti siekiant atlikti nesąžiningą veiksmą ar nesumokėti privalomų sumų, taip pat nepriimamos.

1.2. Šiame straipsnyje nustatytų draudimų išimtys aprašytos reglamentuose.

1.3. Visos šalys narės arba jų paskirtieji operatoriai turi galimybę papildyti šiame straipsnyje išdėstytus draudimus, kurie gali būti taikomi iškart, kai tik įtraukiami į atitinkamą žinyną.

2. Draudimai, taikomi visų rūšių siuntoms.

2.1. Į visų rūšių siuntas draudžiama dėti:

2.1.1. narkotines ir psichotropines medžiagas, kurias apibrėžė Tarptautinė narkotinių medžiagų kontrolės taryba (angl. *INCB*), arba kitus nelegalius narkotikus, draudžiamus gavimo šalyje;

2.1.2. įžeidžiančio ar nepadoraus pobūdžio produkciją;

2.1.3. suklastotą ir neteisėtai nukopijuotą produkciją;

2.1.4. kitus gaminius, kuriuos įvežti ar naudoti gavimo šalyje draudžiama;

2.1.5. gaminius, kurie dėl savo pobūdžio ar pakuotės gali kelti pavojų pašto darbuotojams ar kitiems žmonėms, ištepti ar sugadinti kitas siuntas, pašto įrangą ar tretiesiems asmenims priklausančią turtą;

2.1.6. dokumentus, kurie savo pobūdžiu yra aktualus ir asmeninis susirašinėjimas tarp asmenų, kurie nėra siuntėjai ir gavėjai arba asmenys, gyvenantys kartu su jais.

3. Sprogstamosios, degiosios ar radioaktyviosios medžiagos ir kiti pavojingi kroviniai.

3.1. Į visų rūšių siuntas draudžiama dėti sprogstamąsias, degiąsias medžiagas ar kitus pavojingus krovinius, taip pat radioaktyvias medžiagas.

3.2. Į visų rūšių siuntas draudžiama dėti inertinius sprogstamuosius įtaisus ir karinę amuniciją, įskaitant inertines granatas, inertinius sviedinius ir kitus panašius sprogmenis, ir jų kopijas.

3.3. Išimties tvarka **leidžiama** priimti siųsti **tuos pavojingus daiktus, kurie reglamentuose įvardyti kaip leidžiami siųsti daiktai.**

4. Gyvi gyvūnai.

4.1. Į visų rūšių siuntas draudžiama dėti gyvus gyvūnus.

4.2. Išimties tvarka toliau išvardytus gyvūnus galima dėti į pašto korespondencijos siuntas, išskyrus įvertintąsias siuntas:

4.2.1. bites, dėles ir šilkverpius;

4.2.2. tyrimams skirtus parazitus ir kenkėjų naikintojus, kuriuos viena kitai siunčia oficialiai pripažintos institucijos;

4.2.3. biomedicininiam tyrimams naudojamas drozofilų šeimos mused, kurias viena kitai siunčia oficialiai pripažintos institucijos.

4.3. Išimties tvarka toliau išvardytus gyvūnus galima dėti į siuntinius:

4.3.1. gyvus gyvūnus, kuriuos siųsti paštu leidžia suinteresuotų šalių pašto taisyklės **ir (arba) kuriuos leidžiama siųsti pagal suinteresuotų šalių nacionalinės teisės aktus.**

5. Korespondencijos dėjimas į siuntinius.

5.1. Į pašto siuntinius draudžiama dėti:

5.1.1. susirašinėjimą, išskyrus archyvinis dokumentus, tarp asmenų, kurie nėra siuntėjai ir gavėjai arba kartu su jais gyvenantys asmenys.

6. Monetos, banknotai ir kiti vertingi daiktai.

6.1. Draudžiama dėti monetas, banknotus, čekius ar bet kokius pareikštinius vertybinius popierius, kelionės čekius, apdirbtą ar neapdirbtą platiną, auksą arba sidabrą, brangakmenius, juvelyrinius dirbinius ir kitus vertingus daiktus:

6.1.1. į neįvertintąsias pašto korespondencijos siuntas;

6.1.1.1. tačiau, jei išsiuntimo ir gavimo šalių nacionalinės teisės aktais leidžiama, šiuos daiktus galima siųsti uždaruose vokuose kaip registruotąsias siuntas;

6.1.2. į neįvertintuosius siuntinius, nebent išsiuntimo ir gavimo šalių nacionalinės teisės aktais tai leidžiama;

6.1.3. į neįvertintuosius siuntinius, kuriais keičiasi dvi šalys, priimančios įvertintuosius siuntinius;

6.1.3.1. be to, kiekviena šalis narė arba paskirtasis operatorius turi teisę uždrausti dėti aukso luitus į įvertintuosius ar neįvertintuosius siuntinius, siunčiamus iš jo teritorijos ar į jo teritoriją arba vežamus atviruoju tranzitu per jo teritoriją; jis gali apriboti realią šių siuntų vertę.

7. Spaudiniai ir akliesiems skirtos **siuntos**.

7.1. Spaudiniuose ir akliesiems skirtose siuntose negali būti jokių anotacijų ir jokių susirašinėjimo pobūdžio elementų;

7.2. Spaudiniuose ir akliesiems skirtose siuntose negali būti jokių pašto ženklų, jokių pašto mokes ženklų (nuvertintų ar nenuvertintų) ir jokių vertybinių popierių, išskyrus atvejus, kai siuntoje yra kortelė, vokas ar nedidelė siunta, iš anksto apmokėta numatant jos grąžinimą, ant kurios yra išspausdintas siuntos siuntėjo ar jo įgalioto asmens adresas siuntos pateikimo siųsti šalyje arba gavimo šalyje.

8. Klaidingai priimtų siuntų apdorojimas.

8.1. Klaidingai priimtų siuntų apdorojimas nustatytas reglamentuose. Tačiau siuntos, kuriose yra daiktų, išvardytų šio straipsnio 2.1.1 ir 2.1.2 papunkčiuose bei 3.1 ir 3.2. punktuose, jokių būdu nėra nei siunčiamos pagal paskirtį, nei įteikiamos gavėjams, nei grąžinamos į išsiuntimo vietą. Jei šio straipsnio 2.1.1 papunktyje ir 3.1 ir 3.2 punktuose išvardyti daiktai aptinkami tranzitu siunčiamose siuntose, pastarosios apdorojamos **pagal tranzito šalies nacionalinės teisės aktus**.

19 straipsnis

Reklamacijos

1. Kiekvienas paskirtasis operatorius privalo priimti reklamacijas dėl siuntinių ar registruotųjų **ar įvertintųjų siuntų**, kurios pateiktos siųsti jo ar kito paskirtojo operatoriaus tarnyboje, jei šios reklamacijos pateikiamos per šešių mėnesių laikotarpį, skaičiuojant nuo kitos dienos po siuntos pateikimo siųsti. Reklamacijos siunčiamos **registruotuoju** pirmenybiniu paštu, EMS arba elektroniniu būdu. Šešių mėnesių laikotarpis, į kurį neįeina reklamacijų siuntimas tarp paskirtųjų operatorių, yra susijęs su reklamacijos pateikėjų ir paskirtųjų operatorių santykiais.

2. Reklamacijos priimanamos reglamentuose nustatytomis sąlygomis.

3. Už reklamacijų apdorojimą nemokama. Tačiau, jei prašoma naudotis EMS tarnybos paslaugomis, papildomas išlaidas paprastai apmoka pareiškėjas.

20 straipsnis

Muitinis tikrinimas. Muitai ir kiti mokesčiai

1. Išsiuntimo šalies paskirtasis operatorius ir gavimo šalies paskirtasis operatorius turi teisę, vadovaudamiesi savo šalių teisės aktais, teikti siuntas muitiniam tikrinimui.

2. Už siuntas, teiktinas muitiniam tikrinimui, pašto naudai gali būti imamas mokestis už pateikimą muitinei, kurio orientacinis dydis nustatytas reglamentuose. Šis mokestis imamas tik už pateikimą muitinei ir muitinį įforminimą tų siuntų, kurios apmokestinamos muitu arba bet kuriuo kitu panašiu mokesčiu.

3. Paskirtieji operatoriai, gavę leidimą pateikti siuntas muitiniam įforminimui klientų vardu, **nesvarbu, ar gavimo šalies kliento ar paskirtojo operatoriaus vardu**, turi teisę imti iš klientų muitinio įforminimo mokestį, atitinkantį realias operacijos sąnaudas. Šis mokestis gali būti imamas už visas muitinėje deklaruotas siuntas vadovaujantis nacionalinės teisės aktais, įskaitant ir tas, kurios atleistos nuo muto mokesčio. Klientai privalo būti iš anksto informuojami apie reikaujamą mokėti mokestį.

4. Paskirtieji operatoriai turi teisę rinkti iš siuntėjų arba, atsižvelgdami į aplinkybes, iš siuntų gavėjų muto mokestį ir visus kitus galimus mokesčius.

21 straipsnis

Pasikeitimas uždarosiomis važtomis su kariniais daliniais

1. Uždarosiomis pašto korespondencijos siuntų važtomis gali būti keičiamasi tarpininkaujant kitų šalių sausumos, jūrų ar oro tarnyboms:

1.1. tarp vienos iš šalių narių pašto skyrių ir Jungtinių Tautų Organizacijos žinion perduotų karinių dalinių vadovybės;

1.2. tarp šių karinių dalinių vadovybių;

1.3. tarp vienos iš šalių narių pašto skyrių ir jūrų, oro arba sausumos karinių dalinių vadovybės bei tos pačios šalies karo laivų arba orlaivių, esančių užsienyje, vadovybės;

1.4. tarp tos pačios šalies jūrų, oro arba sausumos karinių dalinių, karo laivų arba orlaivių vadovybių.

2. Pašto korespondencijos siuntas važtomis, kaip nurodyta 1 dalyje, turi išsiųsti arba gauti tiksliai karinių dalinių nariai arba štabai ir laivų arba orlaivių ekipažai, siunčiantys arba gaunantys važtas. Joms taikomi tarifai ir siuntimo sąlygos apibrėžiamos pagal tos šalies narės paskirtojo operatoriaus, kuris perdavė žinion karinį dalinį arba kuriam priklauso laivai ar orlaiviai, taisykles.

3. Jei nėra specialaus susitarimo, šalies narės, kuri perdavė žinion karinį dalinį arba kuriai priklauso karo laivai ar orlaiviai, paskirtasis operatorius privalo sumokėti atitinkamiems paskirtiesiems operatoriams mokesčius už važtų tranzitą, galutinį atlygį ir mokesčius už vežimą oro keliu.

22 straipsnis

Pašto paslaugos kokybės standartai ir tikslai

1. Šalys narės arba jų paskirtieji operatoriai privalo nustatyti ir paskelbti standartus ir tikslus, susijusius su jų šalyse gaunamų pašto korespondencijos siuntų ir siuntinių pristatymu.

2. Šie standartai ir tikslai, pridėjus laiką, kurio paprastai reikia muitiniam tikrinimui, neturi būti mažiau palankūs už tuos, kurie taikomi panašioms siuntoms jų vidaus tarnyboje.

3. Išsiuntimo šalys narės arba jų paskirtieji operatoriai taip pat turi nustatyti ir paskelbti pirmenybinių siuntų ir oro keliu siunčiamų pašto korespondencijos siuntų, taip pat siuntinių ir ekonominių ar žeme siunčiamų siuntinių suminės siuntimo trukmės standartus.

4. Šalys narės arba jų paskirtieji operatoriai tikrina, kaip laikomasi paslaugos kokybės standartų.

2 SKYRIUS

Atsakomybė

23 straipsnis

Paskirtųjų operatorių atsakomybė. Žalos atlyginimas

1. Bendrosios nuostatos.

1.1. Išskyrus atvejus, numatytus 24 straipsnyje, paskirtieji operatoriai atsako už:

1.1.1. prarastas, išplėštas ar sugadintas registruotąsias siuntas, paprastuosius siuntinius ir įvertintąsias siuntas;

1.1.2. registruotųjų, įvertintųjų siuntų ir paprastųjų siuntinių, kurių neįteikimo priežastis nėra pateikta, grąžinimą.

1.2. Paskirtieji operatoriai neprisiima atsakomybės už kitas siuntas negu tos, kurios nurodytos šio straipsnio 1.1.1 ir 1.1.2 papunkčiuose.

1.3. Bet koku kitu atveju, kuris nenustatytas šioje Konvencijoje, paskirtieji operatoriai atsakomybės neprisiima.

1.4. Jeigu registruotoji siunta, paprastasis siuntinys ar įvertintoji siunta prarandami ar visiškai sugadinami dėl neįveikiamų aplinkybių, dėl kurių žala nėra atlyginama, siuntėjas turi teisę atgauti sumokėtus mokesčius už siuntos siuntimą, išskyrus draudimo mokestį.

1.5. Sumokėtina kompensacijos suma negali viršyti tų sumų, kurios yra nurodytos Pašto korespondencijos reglamente ir Pašto siuntinių reglamente.

1.6. Atsakomybės prisiėmimo atveju į netiesioginius nuostolius, negautas pajamas **ar moralinę žalą**, apskaičiuojant išmokėtiną kompensacijos sumą, neatsižvelgiama.

1.7. Visos nuostatos, susijusios su paskirtųjų operatorių atsakomybe, yra griežtos, privalomos ir baigtinės. Paskirtieji operatoriai jokių būdų neprisiima didesnės atsakomybės, net ir didelio apsirikimo (didelės klaidos) atveju, nei nustatyta šioje Konvencijoje ir reglamentuose.

2. Registruotosios siuntos.

2.1. Registruotosios siuntos praradimo, visiško išplėšimo ar visiško sugadinimo atveju siuntėjas turi teisę į Pašto korespondencijos reglamente nustatyto dydžio kompensaciją. Jei siuntėjo reikalaujama suma mažesnė už numatytąją Pašto korespondencijos reglamente, paskirtieji operatoriai gali išmokėti tą mažesnę sumą, ir šiuo pagrindu atgauti tą sumą iš kitų paskirtųjų operatorių, kurie gali būti su tuo susiję.

2.2. Registruotosios siuntos dalinio išplėšimo ar dalinio sugadinimo atveju siuntėjas turi teisę į kompensaciją, kuri iš esmės lygi realiam žalos, padarytos dėl išplėšimo ar sugadinimo, dydžiui.

3. Paprastieji siuntiniai.

3.1. Paprastojo siuntinio praradimo, visiško išplėšimo ar visiško sugadinimo atveju siuntėjas turi teisę į Pašto siuntinių reglamente nustatyto dydžio kompensaciją. Jei siuntėjo reikalaujama suma mažesnė už numatytąją Pašto siuntinių reglamente, paskirtieji operatoriai gali išmokėti tą mažesnę sumą, ir šiuo pagrindu atgauti tą sumą iš kitų paskirtųjų operatorių, kurie gali būti su tuo susiję.

3.2. Paprastojo siuntinio dalinio išplėšimo ar dalinio sugadinimo atveju siuntėjas turi teisę į kompensaciją, kuri iš esmės lygi realiam žalos, padarytos dėl išplėšimo ar sugadinimo, dydžiui.

3.3. Paskirtieji operatoriai gali tarpusavyje susitarti taikyti Pašto siuntinių reglamente nustatytą sumą už siuntinį, neatsižvelgdami į siuntinio svorį.

4. Įvertintosios siuntos.

4.1. Įvertintosios siuntos praradimo, visiško išplėšimo ar visiško sugadinimo atveju siuntėjas turi teisę į kompensaciją, iš esmės lygią įvertinimo sumai SDR.

4.2. Įvertintosios siuntos dalinio išplėšimo ar dalinio sugadinimo atveju siuntėjas turi teisę į kompensaciją, kuri iš esmės lygi realiam žalos, padarytos dėl išplėšimo ar sugadinimo, dydžiui. Tačiau ji jokių būdu negali viršyti įvertinimo sumos SDR.

5. Registruotosios ar įvertintosios pašto korespondencijos siuntos grąžinimo atveju, kai neįteikimo priežastis nėra nurodyta, siuntėjas turi teisę atgauti tik mokesčius, sumokėtus už siuntos siuntimą.

6. Siuntinio grąžinimo atveju, kai neįteikimo priežastis nėra nurodyta, siuntėjas turi teisę atgauti mokesčius, sumokėtus už siuntinio siuntimą išsiuntimo šalyje, ir išlaidas, patirtas grąžinant siuntinį iš gavimo šalies.

7. Šio straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse nurodytais atvejais kompensacija apskaičiuojama pagal kainoraštyje surašytas tokios pat rūšies daiktų ar prekių kainas, perskaičiuotas į SDR toje vietoje ir tuo metu, kai siunta buvo priimta siųsti. Jei nėra kainoraščio, kompensacija apskaičiuojama pagal įprastą daiktų ar prekių kainą, vertinant tuo pačiu pagrindu.

8. Jeigu kompensacija priklauso už registruotosios siuntos, paprastojo siuntinio arba įvertintosios siuntos praradimą, visišką išplėšimą ar visišką sugadinimą, siuntėjas arba, atsižvelgiant į aplinkybes, gavėjas turi teisę atgauti sumokėtus mokesčius ir rinkliavas už siuntos siuntimą, išskyrus mokesčius už registravimą arba įvertinimą. Tas pat taikoma ir registruotosioms siuntoms, paprastiesiems siuntiniams arba įvertintosioms siuntoms, kurių dėl blogos jų būklės atsisakė gavėjai, jei tai atsitiko dėl pašto tarnybos kaltės ir ji privalo už tai atsakyti.

9. Nukrypstant nuo šios straipsnio 2, 3 ir 4 dalių nuostatų, gavėjas turi teisę į kompensaciją už išplėštą, sugadintą ar prarastą registruotąją siuntą, paprastąjį siuntinį ar įvertintąją siuntą, jei siuntėjas raštu atsisako savo teisių gavėjo naudai. Toks atsisakymas nebūtinai tais atvejais, kai siuntėjas ir gavėjas yra tas pat asmuo.

10. Paskirtasis išsiuntimo operatorius turi teisę savo šalyje išmokėti siuntėjams nacionalinės teisės aktų nustatyta kompensaciją už registruotąsias siuntas ir neįvertintuosius siuntinius tuo atveju, jei kompensacija būtų ne mažesnė už nustatytą šio straipsnio 2.1 ir 3.1 punktuose. Tas pat galioja ir paskirtajam gavimo operatoriui, kai kompensacija išmokama gavėjui. Tačiau 2.1 ir 3.1 punktuose nustatyta kompensacija išmokama:

10.1. jei atsakingam paskirtajam operatoriui pareikštas ieškinys;

10.2. jei siuntėjas atsisako savo teisių gavėjo naudai.

11. Jokios išlygos dėl reklamacijoms nustatytų terminų nesilaikymo ir kompensacijos mokėjimo paskirtiesiems operatoriams, įskaitant reglamentuose nurodytus terminus ir sąlygas, negali būti pritaikytos, išskyrus dvišalio susitarimo atveju.

24 straipsnis

Šalių narių ir paskirtųjų operatorių atleidimas nuo atsakomybės

1. Paskirtieji operatoriai neatsako už registruotąsias siuntas, **siuntinius** ir įvertintąsias siuntas, kurias jie įteikė laikydamiesi sąlygų, numatytų jų vidaus teisės aktuose tokios pat rūšies siuntoms. Tačiau jie atsako:

1.1. jei iki įteikimo arba įteikimo metu nustatoma, kad siunta buvo išplėsta ar sugadinta;

1.2. jei, kai tai leidžiama pagal vidaus teisės aktus, gavėjas arba siuntėjas, kai siunta grąžinama į išsiuntimo vietą, priimdamas išplėštą arba sugadintą siuntą, pareiškia pastabą;

1.3. jei, kai tai leidžiama pagal vidaus teisės aktus, registruotoji siunta buvo įdėta į pašto dėžutę, o gavėjas pareiškia, kad jos negavo;

1.4. jei gavėjas arba tuo atveju, kai siunta grąžinama į išsiuntimo vietą, siuntinio arba įvertintosios siuntos siuntėjas, neatsižvelgdamas į deramai patvirtintą gavimą, nedelsdamas praneša siuntą įteikusiam paskirtajam operatoriui apie pastebėtą pažeidimą; jis turi pateikti įrodymus, kad siunta buvo išplėsta ar sugadinta ne po jos įteikimo; sąvoka „nedelsdamas“ turi būti aiškinama pagal nacionalinės teisės aktus.

2. Šalys narės ir paskirtieji operatoriai atleidžiami nuo atsakomybės:

2.1. neįveikiamų aplinkybių atveju, atsižvelgiant į **15 straipsnio 5.9 punktą**;

2.2. jei dėl neįveikiamų aplinkybių negalima nustatyti, kas atsitiko su siunta, nes sunaikinti įrodymams reikalingi tarnybiniai dokumentai, o atsakomybė kitaip negali būti įrodyta;

2.3. jei siunta **prarasta ar** sugadinta dėl siuntėjo kaltės arba neatsargumo ar dėl siunčiamų daiktų savybių;

2.4. jei kalbama apie siuntas, kurioms taikomi **18 straipsnyje** nustatyti draudimai;

2.5. jei siuntos konfiskuojamos remiantis gavimo šalies teisės aktais, kai apie tai praneša šalis narė arba jos paskirtasis operatorius;

2.6. jei tai įvertintosios siuntos, kurios apgaule buvo įvertintos suma, viršijančia tikrąją siunčiamų daiktų vertę;

2.7. jei siuntėjas per šešių mėnesių laikotarpį, skaičiuojant nuo kitos dienos po siuntos pateikimo siūsti, nepateikė reklamacijos;

2.8. jei kalbama apie karo belaisvių ir internuotų civilių asmenų siuntinius;

2.9. jei įtariama, kad siuntėjas sukčiavo, siekdamas gauti kompensaciją.

3. Šalys narės ir paskirtieji operatoriai visai neatsako už deklaracijas muitinei, kad ir kokios formos jos būtų, ir už sprendimus, kuriuos priima muitinės tarnybos, tikrindamos muitiniam tikrinimui pateiktas siuntas.

25 straipsnis

Siuntėjo atsakomybė

1. Siuntėjas atsako už žalą, padarytą pašto darbuotojų sveikatai, ir už visą žalą, padarytą kitoms pašto siuntoms, taip pat už žalą, padarytą pašto įrangai, dėl to, kad jis siuntė draudžiamus siūsti daiktus arba daiktus, neatitinkančius priėmimo sąlygų.

2. Dėl žalos, padarytos kitoms pašto siuntoms, siuntėjo atsakomybės ribos nustatomos taip pat, kaip ir paskirtųjų operatorių atsakomybės už kiekvieną sugadintą siuntą ribos.

3. Siuntėjas atsako ir tuo atveju, jei išsiuntimo pašto skyrius priėmė tokią siuntą.

4. Tačiau, jei siuntėjas laikėsi siuntos priėmimo sąlygų, jis neatsako už paskirtųjų operatorių arba vežėjo padarytą klaidą ar neatsargų elgesį apdorojant siuntą po to, kai ji buvo priimta.

26 straipsnis

Kompensacijos išmokėjimas

1. Neapribojant teisės pareikšti ieškinį atsakingam paskirtajam operatoriui, sumokėti kompensaciją ir grąžinti mokesčius ir rinkliavas turi, atsižvelgiant į aplinkybes, arba paskirtasis išsiuntimo operatorius, arba paskirtasis gavimo operatorius.

2. Siuntėjas turi teisę atsisakyti kompensacijos **gavėjo naudai**. Siuntėjas arba atsisakymo atveju gavėjas gali įgalioti trečiąjį asmenį paimti kompensaciją, jei tai neprieštarauja vidaus teisės aktams.

27 straipsnis

Galimas kompensacijos susigrąžinimas iš siuntėjo arba iš gavėjo

1. Jei, išmokėjus kompensaciją, registruotoji siunta, siuntinys arba įvertintoji siunta ar dalis juose siųstų daiktų, anksčiau laikytų dingusiais, atsirado, siuntėjui arba gavėjui, atsižvelgiant į aplinkybes, pranešama, kad siunta gali būti jam įteikta per tris mėnesius, grąžinus jau išmokėtos kompensacijos dydžio sumą. Tuo pat metu prašoma nurodyti, kam turėtų būti įteikta siunta. Atsisakius arba per nustatytą laiką negavus atsakymo, ta pati procedūra taikoma gavėjui arba, atsižvelgiant į aplinkybes, siuntėjui, suteikiant jam tokį pat terminą atsakyti.

2. Jei siuntėjas ir gavėjas atsisako priimti siuntą arba neatsako per šio straipsnio 1 dalyje nustatytą terminą, ši siunta tampa paskirtojo operatoriaus nuosavybe arba, jei yra pagrindas, nuostolį patyrusių paskirtųjų operatorių nuosavybe.

3. Tuo atveju, jei atsiradusioje įvertintojoje siuntoje siųstų daiktų vertė yra pripažįstama mažesne už išmokėtą kompensacijos sumą, siuntėjas arba gavėjas, atsižvelgiant į aplinkybes, turi grąžinti šios kompensacijos sumą įteikiant siuntą, nesvarbu, kokie yra apgaulingo siuntos įvertinimo padariniai.

3 SKYRIUS

Pašto korespondencijai taikomos ypatingosios nuostatos

28 straipsnis

Pašto korespondencijos siuntų pateikimas siųsti užsienyje

1. Nė vienas paskirtasis operatorius neprivalo nei siųsti, nei pristatyti gavėjams pašto korespondencijos siuntų, kurias siuntėjai, gyvenantys jo šalies narės teritorijoje, pateikia siųsti arba paveda pateikti siųsti kitoje šalyje, siekdami pasinaudoti joje taikomomis palankesnėmis tarifų sąlygomis.

2. [Šio straipsnio] 1 dalies nuostatos vienodai taikomos tiek pašto korespondencijos siuntoms, paruoštomis siuntėjo gyvenamojoje šalyje ir po to pervežtomis per sieną, tiek pašto korespondencijos siuntoms, paruoštomis kitoje šalyje.

3. Paskirtasis gavimo operatorius turi teisę reikalauti iš siuntėjo ir vietoj jo iš paskirtojo išsiuntimo operatoriaus sumokėti vidaus pašto tarifus. Jeigu nei siuntėjas, nei paskirtasis išsiuntimo operatorius nesutinka apmokėti šių tarifų per paskirtojo gavimo operatoriaus nustatytą terminą, pastarasis gali arba grąžinti siuntas paskirtajam išsiuntimo operatoriui, turėdamas teisę į atlyginimą už grąžinimo išlaidas, arba apdoroti jas pagal savo nacionalinės teisės aktus.

4. Nė vienas paskirtasis operatorius neprivalo nei siųsti, nei pristatyti gavėjams pašto korespondencijos siuntų, kurias siuntėjai dideliais kiekiais pateikė siųsti arba pavedė pateikti siųsti ne toje šalyje, kurioje jie gyvena, jei numatyto galutinio atlygio suma yra mažesnė negu ta, kuri būtų gauta, jei tos siuntos būtų buvusios pateiktos siųsti šalyje, kurioje gyvena siuntėjai. Paskirtieji gavimo operatoriai turi teisę reikalauti, kad paskirtasis išsiuntimo operatorius padengtų padarytus nuostolius, kurie negali viršyti didžiausios sumos, apskaičiuojamos pagal šias dvi formules: arba 80 proc. vidaus pašto tarifo, taikomo tokioms pačioms siuntoms, arba atitinkamai pagal **30 straipsnio 5–9 dalis** ir **10–11 dalis** ar **31 straipsnio 8 dalį** taikomi tarifai. Jei paskirtasis išsiuntimo operatorius nesutinka sumokėti reikalaujamos sumos per paskirtojo gavimo operatoriaus nustatytą laiką, tai pastarasis gali arba grąžinti siuntas paskirtajam išsiuntimo operatoriui, turėdamas teisę į atlyginimą už grąžinimo išlaidas, arba apdoroti jas pagal savo nacionalinės teisės aktus.

TREČIOJI ANTRAŠTINĖ DALIS

ATLYGIS

1 SKYRIUS

Pašto korespondencijai taikomos ypatingosios nuostatos

29 straipsnis

Galutinis atlygis. Bendrosios nuostatos

1. Atsižvelgdamas į reglamentuose numatytus atleidimo nuo mokesčio atvejus, kiekvienas paskirtasis operatorius, gaunantis iš kito paskirtojo operatoriaus pašto korespondencijos siuntas, turi teisę gauti iš paskirtojo išsiuntimo operatoriaus su gautu tarptautiniu paštu susijusių išlaidų atlyginimą.

2. Taikant nuostatas, susijusias su paskirtųjų operatorių išmokamu galutiniu atlygiu, šalys ir teritorijos pagal kongreso sudarytus sąrašus, pateiktus jo rezoliucijoje **C 77/2012**, skirstomos į:

2.1. šalis ir teritorijas, priklausančias tikslinei sistemai iki 2010 m.;

2.2. šalis ir teritorijas, priklausančias tikslinei sistemai nuo 2010 ir **2012 m.**;

2.3. šalis ir teritorijas, priklausančias tikslinei sistemai nuo 2014 m. (naujos tikslinės sistemos šalys);

2.4. šalis ir teritorijas, priklausančias pereinamajai sistemai.

3. Šios Konvencijos nuostatos dėl galutinio atlygio išmokėjimo yra pereinamojo laikotarpio priemonės, taikomos iki kol pereinamojo laikotarpio pabaigoje bus sukurta apmokėjimo sistema, pagal kurią bus atsižvelgiama į kiekvienos šalies savitumą.

4. Vidaus pašto paslaugų prieinamumas. Tiesioginis paslaugų prieinamumas.

4.1. Iš esmės, kiekvienas **iki 2010 m. tikslinei sistemai priklausiusios šalies** paskirtasis operatorius kitiems paskirtiesiems operatoriams leidžia naudotis visais tarifais, terminais ir sąlygomis, kuriuos tokiomis pat sąlygomis taiko savo šalies klientams teikdamas vidaus pašto paslaugą. Paskirtasis gavimo operatorius turi nuspręsti, ar paskirtasis išsiuntimo operatorius laikėsi visų tiesioginiam prieinamumui taikomų sąlygų ir taisyklių.

4.2. Iki 2010 m. tikslinei sistemai priklausiusių šalių paskirtieji operatoriai kitiems **iki 2010 m. tikslinei sistemai priklausiusių šalių** paskirtiesiems operatoriams leidžia naudotis tarifais, terminais ir sąlygomis, kuriuos tokiomis pat sąlygomis taiko savo šalies klientams teikdami vidaus pašto paslaugą.

4.3. Nuo 2010 m. prie tikslinės sistemos prisijungusių šalių paskirtieji operatoriai gali nuspręsti abipusiu pagrindu leisti ribotam skaičiui paskirtųjų operatorių naudotis jų vidaus tarnyboje taikomomis sąlygomis bandomuoju dvejų metų laikotarpiu. Šiam laikotarpiui pasibaigus, jie privalo pasirinkti vieną iš dviejų galimybių: neleisti naudotis jų vidaus tarnyboje taikomomis sąlygomis arba leisti visiems paskirtiesiems operatoriams toliau naudotis jų vidaus tarnyboje taikomomis sąlygomis. Tačiau, jei **nuo 2010 m. prie tikslinės sistemos prisijungusių šalių** paskirtieji operatoriai paprašo **iki 2010 m. tikslinei sistemai priklausiusių šalių** paskirtųjų operatorių taikyti

jiems vidaus tarnyboje taikomas sąlygas, jie privalo leisti ir visiems kitiems paskirtiesiems operatoriams naudotis vidaus pašto paslaugų tarifais, terminais ir sąlygomis tokiomis pat sąlygomis, kokios taikomos jų šalies klientams.

4.4. Pereinamosios sistemos šalių paskirtieji operatoriai gali nuspręsti neleisti kitiems paskirtiesiems operatoriams naudotis jų vidaus tarnyboje taikomomis sąlygomis. Tačiau jie gali nuspręsti abipusiu pagrindu leisti ribotam skaičiui paskirtųjų operatorių naudotis jų vidaus tarnyboje taikomomis sąlygomis bandomuoju dvejų metų laikotarpiu. Šiam laikotarpiui pasibaigus jie privalo pasirinkti vieną iš dviejų galimybių: neleisti naudotis jų vidaus tarnyboje taikomomis sąlygomis arba leisti visiems paskirtiesiems operatoriams toliau naudotis jų vidaus tarnyboje taikomomis sąlygomis.

5. Galutinis atlygis yra pagrįstas gavimo šalyje suteiktų paslaugų kokybe. Todėl Pašto eksploatacijos taryba turi teisę skirti papildomą atlyginimą prie 30 ir 31 straipsniuose minimo atlyginimo, kad paskatintų dalyvauti kokybės tikrinimo sistemoje ir atlygintų paskirtiesiems operatoriams, kurie pasiekia savo tikslą kokybės srityje. Pašto eksploatacijos taryba taip pat gali nustatyti baudas už nepakankamą kokybę, tačiau atlygis paskirtiesiems operatoriams negali būti mažesnis negu 30 ir 31 straipsniuose nurodytas minimalus atlygis.

6. Kiekvienas paskirtasis operatorius gali visiškai arba iš dalies atsisakyti 1 dalyje numatyto atlygio.

7. **Išmokant galutinį atlygį, maišai M iki 5 kilogramų laikomi sveriančiais 5 kilogramus. Maišams M taikomi tokie galutinio atlygio išmokėjimo tarifai:**

7.1. 2014 m. – 0,815 SDR už kilogramą;

7.2. 2015 m – 0,838 SDR už kilogramą;

7.3. 2016 m. – 0,861 SDR už kilogramą;

7.4. 2017 m. – 0,885 SDR už kilogramą.

8. Už registruotąsias siuntas yra numatytas papildomas **0,617 SDR atlygis už siuntą 2014 m., 0,634 SDR – 2015 m., 0,652 SDR – 2016 m. ir 0,670 SDR – 2017 m.** Už įvertintąsias siuntas yra numatytas papildomas **1,234 SDR atlygis už siuntą 2014 m., 1,269 SDR – 2015 m., 1,305 SDR – 2016 m. ir 1,342 SDR – 2017 m.** Pašto eksploatacijos taryba įgaliojama papildomai atlyginti už šias ir kitas papildomas paslaugas, jeigu į teikiamas paslaugas įeina papildomi elementai, nurodyti Pašto korespondencijos reglamente.

9. Už registruotąsias ar įvertintąsias siuntas, kurios nepažymėtos brūkšniniais kodais arba kurios pažymėtos PPS techninio standarto S10 neatitinkančiais brūkšniniais kodais, yra numatytas papildomas **0,5 SDR atlygis už siuntą, nebent dvišaliame susitarime būtų nustatyta kitaip.**

10. **Išmokant galutinį atlygį, pašto korespondencijos siuntos, kurias dideliais kiekiais siunčia tas pat siuntėjas ir kurios gaunamos viena važta ar skirtingomis važtomis Pašto korespondencijos reglamente nustatytomis sąlygomis, vadinamos paštu dideliais kiekiais. Mokesčiai už pašta dideliais kiekiais nustatomi 30 ir 31 straipsniuose nustatyta tvarka.**

11. Kiekvienas paskirtasis operatorius, remdamasis dvišaliu ar daugiašaliu susitarimu, gali taikyti kitas su galutiniu atlygiu susijusių sąskaitų apmokėjimo sistemas.

12. Paskirtieji operatoriai gali papildomai keisti nepirmenybiniu paštu suteikdami 10 proc. nuolaidą galutinio atlygio **tarifui, taikomam pirmenybiniam paštui.**

13. Tikslinės sistemos paskirtiesiems operatoriams taikomos nuostatos taikomos kiekvienam pereinamosios sistemos paskirtajam operatoriui, pareiškusiam norą prisijungti prie tikslinės sistemos. Pašto eksploatacijos taryba Pašto korespondencijos reglamente gali nustatyti pereinamąsias priemones. Visos tikslinės sistemos nuostatos gali būti taikomos naujiems tikslinės sistemos paskirtiesiems operatoriams, kurie pageidauja prisijungti iškart, be pereinamųjų priemonių.

30 straipsnis

Galutinis atlygis. Nuostatos, taikomos pašto srautams, siunčiamiems tarp tikslinės sistemos šalių paskirtųjų operatorių

1. Atsiskaitymai už pašto korespondencijos siuntas, įskaitant pašta dideliais kiekiais, išskyrus maišus M ir TKKA siuntas, nustatomi pagal tarifus už siuntą ir už kilogramą, atspindinčius apdorojimo sąnaudas **gavimo šalyje. Apskaičiuojant galutinio atlygio tarifus, atsižvelgiama į tarifus, taikomus vidaus pirmenybinėms siuntoms, kurios priskiriamos universalajai pašto paslaugai.**

2. Galutinio atlygio tarifai tikslinėje sistemoje skaičiuojami atsižvelgiant, jei tai taikoma šalies viduje, į siuntų klasifikaciją pagal jų formatą, kaip nustatyta Konvencijos 14 straipsnyje.

3. Tikslinės sistemos paskirtieji operatoriai gali keisti suskirstytomis pagal formatą siuntomis, laikydamiesi Pašto korespondencijos reglamente nustatytų sąlygų.

4. Už TKKA siuntas atlyginama pagal atitinkamas Pašto korespondencijos reglamento nuostatas.

5. Tarifai už siuntą ir už kilogramą apskaičiuojami pagrindu laikant 70 proc. nuo tarifo už 20 gramų mažą pašto korespondencijos siuntą (P) ir už 175 gramų didelę pašto korespondencijos siuntą (G), neįskaičiuojant PVM ar kitų mokesčių.

6. Pašto eksploatacijos taryba nustato tarifų apskaičiavimo sąlygas ir būtinas eksploatacijos, statistikos ir apskaitos procedūras, taikomas suskirstyto pagal formatą pašto apkaitai.

7. Tarifai, taikomi srautams tarp šalių, prisijungusių prie tikslinės sistemos nustatytais metais, neturi daugiau kaip 13 proc. padidinti pajamų, gautų iš galutinio atlygio, už 81,8 gramo pašto korespondencijos siuntą, palyginti su ankstesniais metais.

8. Tarifai, taikomi srautams tarp šalių, prisijungusių prie tikslinės sistemos iki 2010 m., negali viršyti:

8.1. 2014 metais: 0,294 SDR už siuntą ir 2,294 SDR už kilogramą;

8.2. 2015 metais: 0,303 SDR už siuntą ir 2,363 SDR už kilogramą;

8.3. 2016 metais: 0,312 SDR už siuntą ir 2,434 SDR už kilogramą;

8.4. 2017 metais: 0,321 SDR už siuntą ir 2,507 SDR už kilogramą.

9. Tarifai, taikomi srautams tarp šalių, prisijungusių prie tikslinės sistemos iki 2010 m., negali būti mažesni nei:

9.1. 2014 metais: 0,203 SDR už siuntą ir 1,591 SDR už kilogramą;

9.2. 2015 metais: 0,209 SDR už siuntą ir 1,636 SDR už kilogramą;

9.3. 2016 metais: 0,215 SDR už siuntą ir 1,682 SDR už kilogramą;

9.4. 2017 metais: 0,221 SDR už siuntą ir 1,729 SDR už kilogramą.

10. Tarifai, taikomi srautams tarp šalių, prisijungusių prie tikslinės sistemos nuo 2010 m. iki 2012 m., ir tarp šių šalių bei šalių, prisijungusių prie tikslinės sistemos iki 2010 m., negali viršyti:

10.1. 2014 metais: 0,209 SDR už siuntą ir 1,641 SDR už kilogramą;

10.2. 2015 metais: 0,222 SDR už siuntą ir 1,739 SDR už kilogramą;

10.3. 2016 metais: 0,235 SDR už siuntą ir 1,843 SDR už kilogramą;

10.4. 2017 metais: 0,249 SDR už siuntą ir 1,954 SDR už kilogramą.

11. Tarifai, taikomi srautams tarp šalių, prisijungusių prie tikslinės sistemos nuo 2010 m. iki 2012 m., ir tarp šių šalių bei šalių, prisijungusių prie tikslinės sistemos iki 2010 m., negali būti mažesni už šio straipsnio 9.1–9.4 punktuose nustatytus tarifus.

12. Tarifai, taikomi srautams į naujas tikslinės sistemos šalis, iš ir tarp jų, išskyrus paštą dideliais kiekiais, turi atitikti šio straipsnio 9.1–9.4 punktuose nustatytus tarifus.

13. Nustatant tarifus, taikomus mažesniems nei 75 tonos per metus srautams tarp šalių, kurios prisijungė prie tikslinės sistemos 2010 m. arba vėliau, taip pat tarp šių šalių ir šalių, kurios priklausė tikslinei sistemai iki 2010 m., tarifo sudėtinės dalys, taikomos už kilogramą ir už siuntą, konvertuojamos į bendrą tarifą už kilogramą, atsižvelgiant į pasaulinį vidurkį (12,23 siuntos tenka vienam kilogramui).

14. Atlygis už paštą dideliais kiekiais, siunčiamą į šalis, prisijungusias prie tikslinės sistemos iki 2010 m., nustatomas taikant tarifus už siuntą ir už kilogramą, kaip nurodyta šio straipsnio 5–9 dalyse.

15. Atlygis už paštą dideliais kiekiais, siunčiamą į šalis, prisijungusias prie tikslinės sistemos nuo 2010 m. iki 2012 m., nustatomas taikant tarifus už siuntą ir už kilogramą, kaip nurodyta šio straipsnio 5, 10 ir 11 dalyse.

16. Šiam straipsniui jokia išlyga netaikoma, nebent dvišaliame susitarime būtų nustatyta kitaip.

31 straipsnis

Galutinis atlygis. Nuostatos, taikomos pašto srautams, siunčiamiems pereinamosios sistemos šalių paskirtiesiems operatoriams, iš jų ir tarp jų

1. Galutinis atlygis pereinamosios sistemos šalių paskirtiesiems operatoriams (besirengiantiems prisijungti prie tikslinės sistemos) už pašto korespondencijos siuntas, įskaitant paštą dideliais kiekiais, bet išskyrus maišus M ir TKKA siuntas, yra nustatomas remiantis **tarifu už siuntą ir tarifu už kilogramą**.

2. Už TKKA siuntas atlyginama pagal atitinkamas Pašto korespondencijos reglamento nuostatas.

3. Tarifai, taikomi pašto srautams, siunčiamiems į pereinamosios sistemos šalis, iš jų ir tarp jų:

3.1. **2014 metais: 0,203 SDR už siuntą ir 1,591 SDR už kilogramą;**

3.2. **2015 metais: 0,209 SDR už siuntą ir 1,636 SDR už kilogramą;**

3.3. **2016 metais: 0,215 SDR už siuntą ir 1,682 SDR už kilogramą;**

3.4. **2017 metais: 0,221 SDR už siuntą ir 1,729 SDR už kilogramą.**

4. Kai srautai yra mažesni nei 75 tonos per metus, tarifo sudėtinės dalys, taikomos už kilogramą ir už siuntą, konvertuojamos į bendrą tarifą už kilogramą atsižvelgiant į pasaulinį vidurkį (12,23 siuntos tenka vienam kilogramui), išskyrus 2014 m., kuriais taikomas 2013 m. bendras tarifas už kilogramą. Taikomi tokie tarifai:

4.1. **2014 metais: 4,162 SDR už kilogramą;**

4.2. **2015 metais: 4,192 SDR už kilogramą;**

4.3. **2016 metais: 4,311 SDR už kilogramą;**

4.4. **2017 metais: 4,432 SDR už kilogramą.**

5. Kai srautai yra didesni nei 75 tonos per metus, nurodyti pastovūs tarifai už kilogramą taikomi tada, jei nei paskirtasis išsiuntimo operatorius, nei paskirtasis gavimo operatorius neprašo taikyti peržiūros mechanizmo siekiant peržiūrėti tarifą remiantis realiu siuntų kilograme skaičiumi, o ne pasauliniu vidurkiu. Atranka dėl peržiūros mechanizmo yra atliekama pagal Pašto korespondencijos reglamente nurodytas sąlygas.

6. Tikslinės sistemos šalis negali prašyti peržiūros, siekdama sumažinti [šio straipsnio] 4 dalyje nurodytą bendrą tarifą pereinamosios sistemos šalies atžvilgiu, nebent pastaroji prašytų peržiūros, siekdama padidinti tarifą.

7. Šalių, prisijungusių prie pereinamosios galutinio atlygio sistemos, paskirtieji operatoriai gali siųsti suskirstytas pagal formatą siuntas Pašto korespondencijos reglamente nustatytomis sąlygomis. Keičiantis suskirstytomis pagal formatą siuntomis taikomi šio straipsnio 3 dalyje nustatyti tarifai.

8. Atlygis už paštą dideliais kiekiais tikslinės sistemos šalių paskirtiesiems operatoriams nustatomas taikant tarifus už siuntą ir už kilogramą, kaip nurodyta 30 straipsnyje. Pereinamosios sistemos šalių paskirtieji operatoriai už paštą dideliais kiekiais gali prašyti atlygio pagal [šio straipsnio] 3 dalies nuostatas.

9. Šiam straipsniui jokia išlyga netaikoma, nebent dvišaliame susitarime būtų nustatyta kitaip.

32 straipsnis

Pašto paslaugos kokybės gerinimo fondas

1. Galutinis atlygis, išskyrus susijusį su maišais M, TKKA siuntomis ir paštu dideliais kiekiais, kurį visos šalys narės ir teritorijos turi išmokėti kongreso 5 grupei priskirtoms šalims, atsižvelgiant į galutinį atlygį ir Pašto paslaugos kokybės gerinimo fondą, pritaikius 31 straipsnyje

nurodytus tarifus padidinamas 20 proc., siekiant sukaupti 5 grupės šalims skirtą Pašto paslaugos kokybės gerinimo fondą. 5 grupės šalys atsiskaitydamos tarpusavyje tokio mokesčio nemoka.

2. Galutinis atlygis, išskyrus susijusį su maišais M, TKKA siuntomis ir paštu dideliais kiekiais, kurį visos kongreso 1 grupei priskirtos šalys ir teritorijos turi išmokėti kongreso 4 grupei priskirtoms šalims, pritaikius 31 straipsnyje nurodytus tarifus padidinamas 10 proc. siekiant sukaupti 4 grupės šalims skirtą Pašto paslaugos kokybės gerinimo fondą.

3. Galutinis atlygis, išskyrus susijusį su maišais M, TKKA siuntomis ir paštu dideliais kiekiais, kurį visos kongreso 2 grupei priskirtos šalys ir teritorijos turi išmokėti kongreso 4 grupei priskirtoms šalims, pritaikius 31 straipsnyje nurodytus tarifus padidinamas 10 proc., siekiant sukaupti 4 grupės šalims skirtą Pašto paslaugos kokybės gerinimo fondą.

4. Galutinis atlygis, išskyrus susijusį su maišais M, TKKA siuntomis ir paštu dideliais kiekiais, kurį kongreso 1 grupei priskirtos šalys ir teritorijos turi išmokėti kongreso **3 grupei priskirtoms šalims, 2014 ir 2015 m. padidinamas 8 proc.,** pritaikius 31 straipsnyje nurodytus tarifus, o **2016 ir 2017 m. padidinamas 6 proc.,** pritaikius **30 straipsnio 12 punkte** nurodytus tarifus, siekiant sukaupti 3 grupės šalims skirtą Pašto paslaugos kokybės gerinimo fondą.

5. Galutinis atlygis, išskyrus susijusį su maišais M, TKKA siuntomis ir paštu dideliais kiekiais, kurį kongreso 2 grupei priskirtos šalys ir teritorijos turi išmokėti kongreso **3 grupei priskirtoms šalims, 2014 ir 2015 m. padidinamas 2 proc.** pritaikius 31 straipsnyje nurodytus tarifus, siekiant sukaupti 3 grupės šalims skirtą Pašto paslaugos kokybės gerinimo fondą.

6. Bendras galutinis atlygis, kurį reikia padengti siekiant sukaupti **3, 4 ir 5 grupių** šalims skirtą Pašto paslaugos kokybės gerinimo fondą, kasmet turi sudaryti ne mažiau kaip **20 000 SDR** kiekvienai šaliai gavėjai. Papildomą sumą, būtiną šiai ribai pasiekti, proporcingai moka iki 2010 m. prie tikslinės sistemos prisijungusios šalys pagal apsikeistą pašto kiekį.

7. Regioniniai projektai turėtų ypač skatinti PPS programų, skirtų pašto paslaugos kokybei gerinti, įgyvendinimą ir sąnaudų apskaitos sistemų įdiegimą besivystančiose šalyse. Pašto eksploatacijos taryba, vėliausiai **2014 m.,** nustatys šių projektų finansavimo tvarką.

33 straipsnis

Tranzito mokesčiai

1. Jei du paskirtieji operatoriai arba dvi tos pačios šalies narės įmonės keičiasi uždarosiomis važtomis ir atviruoju tranzitu siunčiamomis siuntomis tarpininkaujant vienam ar keliems kitiems paskirtiesiems operatoriams (trečiosioms tarnyboms), taikomas tranzito mokestis. Į pastarąjį įeina atlygis už suteiktas paslaugas, susijusias su sausumos, jūrų ir oro tranzitu. Šis principas taip pat taikomas nuklydusioms siuntoms ir neteisingai nukreiptoms važtomis.

2 SKYRIUS

Kitos nuostatos

34 straipsnis

Pagrindiniai tarifai ir nuostatos, susijusios su vežimo oro keliu mokesčiais

1. Pagrindinį siuntų vežimo oro keliu tarifą, kurį tarpusavyje atsiskaitydami taiko paskirtieji operatoriai, tvirtina Pašto eksploatacijos taryba. Šį tarifą Tarptautinis biuras apskaičiuoja pagal formulę, nurodytą Pašto korespondencijos reglamente. **Tačiau tarifai, taikomi vežant oru siuntinius, siunčiamus teikiant prekių grąžinimo paslaugą, apskaičiuojami vadovaujantis Pašto siuntinių reglamente apibrėžtomis nuostatomis.**

2. Uždarųjų važtų, pirmenybinių siuntų, oro pašto siuntų ir oro pašto siuntinių, siunčiamų atviruoju tranzitu, nuklydusių siuntų ir neteisingai nukreiptų važtų vežimo oro keliu mokesčių apskaičiavimas, taip pat su tuo susiję atsiskaitymo būdai, nurodyti Pašto korespondencijos reglamente ir Pašto siuntinių reglamente.

3. Vežimo oro keliu mokesčius už visą atstumą sumoka:

3.1. jei tai uždarnosios važtos, – išsiuntimo šalies paskirtasis operatorius, įskaitant atvejus, kai šios važtos siunčiamos tranzitu per vieną ar kelis tarpinius paskirtuosius operatorius;

3.2. jei tai pirmenybinės siuntos ir oro pašto siuntos, siunčiamos atviruoju tranzitu, įskaitant nuklydusias siuntas, – paskirtasis operatorius, kuris perduoda tas siuntas kitam paskirtajam operatoriui.

4. Tos pačios taisyklės galioja ir siuntoms, neapmokestinamoms sausumos ir jūrų tranzito mokesčiu, jei jos vežamos oro keliu.

5. Kiekvienas paskirtasis gavimo operatorius, užtikrinantis tarptautinio pašto vežimą oro keliu savo šalies viduje, turi teisę į papildomų išlaidų, susijusių su tuo vežimu, atlyginimą, jei įveikto kelio svertinis vidutinis atstumas didesnis negu 300 kilometrų. Pašto eksploatacijos taryba svertinį vidutinį atstumą gali pakeisti kitu tinkamu kriterijumi. Jeigu nėra susitarimo, kuriame nustatomas nemokamas vežimas, mokesčiai turi būti vienodi už visas iš užsienio gautas pirmenybines ir oro keliu vežamas važtas, nesvarbu, ar toliau šis paštas siunčiamas oro keliu, ar ne.

6. Tačiau, jei galutinis atlygis, kurį ima paskirtasis gavimo operatorius, grindžiamas tik sąnaudomis arba vidaus tarifais, nėra išmokamas joks papildomas atlyginimas už vežimą oro keliu šalies viduje.

7. Paskirtasis gavimo operatorius, apskaičiuodamas svertinį vidutinį atstumą, neatsižvelgia į jokių važtų, už kurias galutinis atlygis apskaičiuojamas pagal paskirtojo gavimo operatoriaus tik sąnaudomis arba vidaus tarifais pagrįstą sistemą, svorį.

35 straipsnis

Pašto siuntinių vežimo sausuma ir vežimo jūra tarifai

1. Už siuntinius, kuriais keičiasi du paskirtieji operatoriai, yra priskaičiuojami įeinamieji sausumos tarifai, kurie apskaičiuojami sudedant pagrindinį tarifą už siuntinį ir pagrindinį tarifą už kilogramą, kurie nustatyti reglamente.

1.1. Atsižvelgdami į pirmiau minėtus pagrindinius tarifus, paskirtieji operatoriai gali reikalauti papildomų tarifų už siuntinį ir už kilogramą, remdamiesi reglamento nuostatomis.

1.2. [Šio straipsnio] 1 dalyje ir 1.1. punkte nurodytus tarifus apmoka išsiuntimo šalies paskirtasis operatorius, nebent Pašto siuntinių reglamente nustatyta išimtis dėl šio principo.

1.3. Įvežimo sausuma tarifai turi būti vienodi visoje kiekvienos šalies teritorijoje.

2. Už siuntinius, kuriais keičiasi du paskirtieji operatoriai ar dvi tos pačios šalies įmonės, dalyvaujant vienos ar kelių kitų paskirtųjų operatorių žemės tarnyboms, tų paskirtųjų operatorių, kurių tarnybos dalyvauja vežant siuntinius per jų teritoriją, naudai priskaičiuojami reglamente nustatyti tarifai už tranzitą sausuma, atsižvelgiant į atstumą.

2.1. Už atviruoju tranzitu vežamus siuntinius tarpiniai paskirtieji operatoriai turi teisę reikalauti reglamente nustatyto sutartinio tarifo už siuntinį.

2.2. Tranzito sausuma tarifus apmoka išsiuntimo šalies paskirtasis operatorius, nebent Pašto siuntinių reglamente numatyta išimtis dėl šio principo.

3. Kiekvienas paskirtasis operatorius, kurio tarnybos dalyvauja vežant siuntinius jūra, turi teisę reikalauti tarifų už vežimą jūra. Šiuos tarifus apmoka išsiuntimo šalies paskirtasis operatorius, nebent Pašto siuntinių reglamente nustatyta išimtis dėl šio principo.

3.1. Tarifai už kiekvieną vežimą jūra, atsižvelgiant į atstumą, yra nustatyti Pašto siuntinių reglamente.

3.2. Paskirtieji operatoriai gali padidinti tarifą už vežimą jūra, apskaičiuotą pagal 3.1 punkto nuostatas, daugiausia 50 proc., o sumažinti gali savo nuožiūra.

36 straipsnis

Pašto eksploatacijos tarybos įgaliojimai nustatyti mokesčių ir tarifų dydį.

1. Pašto eksploatacijos taryba įgaliota nustatyti toliau išvardytus tarifus ir mokesčius, kuriuos paskirtieji operatoriai privalo sumokėti laikydamiesi reglamentuose nustatytų sąlygų:

1.1. tranzito mokesčiai už bent vienos trečiosios šalies atliekamą pašto korespondencijos važtų apdorojimą ir vežimą;

1.2. pagrindiniai tarifai ir vežimo oro keliu mokesčiai, taikomi oro pašto siuntoms;

1.3. įvežimo sausuma tarifai, mokami už gaunamų siuntinių apdorojimą;

1.4. tranzito sausuma tarifai, mokami už trečiosios šalies atliekamą siuntinių apdorojimą ir vežimą;

1.5. siuntinių vežimo jūra tarifai;

1.6. išvežimo sausuma tarifai, mokami už siuntinių siuntimą, teikiant prekių grąžinimo paslaugą.

2. Bet kokia [tarifų ir mokesčių] peržiūra, atliekama taikant metodiką, užtikrinančią teisingą atlyginimą paslaugas teikiantiems paskirtiesiems operatoriams, turi remtis patikimais ir reprezentatyviais ekonominiais ir finansiniais duomenimis. Datą, nuo kurios įsigalioja galimas sprendimas dėl pakeitimo, nustato Pašto eksploatacijos taryba.

37 straipsnis

Nuostatos, susijusios su atsiskaitymu ir mokėjimu už tarptautinę pašto apkaitą

Atsiskaitymai, susiję su pašto operacijomis, atliekamomis vadovaujantis šia Konvencija (įskaitant atsiskaitymus už pašto siuntų vežimą (siuntimą), atsiskaitymai už pašto siuntų

apdorojimą gavėjo šalyje ir atsiskaitymai kompensuojant už bet kokią su pašto siuntomis susijusį praradimą, vagystę ar žalą), grindžiami ir atliekami vadovaujantis šios Konvencijos ir kitų Sąjungos aktų nuostatomis, o juos atliekant paskirtasis operatorius neprivalo rengti jokių dokumentų, išskyrus Sąjungos aktais nustatytus atvejus.

KETVIRTOJI ANTRAŠTINĖ DALIS

Baigiamosios nuostatos

38 straipsnis

Su Konvencija ir reglamentais susijusių pasiūlymų patvirtinimo sąlygos

1. Tam, kad siūlymai, pateikti kongresui ir susiję su šia Konvencija, įsigaliotų, jiems turi pritarti kongrese dalyvaujančių šalių, turinčių balsavimo teisę, narių dauguma. Balsuojant turi dalyvauti bent pusė kongrese dalyvaujančių šalių narių, turinčių balsavimo teisę.

2. Tam, kad siūlymai, susiję su Pašto korespondencijos reglamentu ir Pašto siuntinių reglamentu, įsigaliotų, jiems turi pritarti dauguma Pašto eksploatacijos tarybos narių, turinčių balsavimo teisę.

3. Laikotarpiu tarp dviejų kongresų pateikti siūlymai, susiję su šia Konvencija ir jos Baigiamuoju protokolu, įsigalioja, jei jie yra priimti:

3.1. dviem trečdaliais balsų, bent pusės Sąjungos šalių narių, turinčių balsavimo teisę ir dalyvavusių balsuojant, jei siūlomi straipsnių pakeitimai;

3.2. balsų dauguma, jei siūlymai susiję su nuostatų aiškinimu.

4. Neatsižvelgiant į šio straipsnio 3.1 punkto nuostatas, kiekviena šalis narė, kurios teisės aktai dar nėra suderinami su siūlomu pakeitimu, turi teisę per devyniasdešimt dienų nuo paskelbimo apie pakeitimą pareikšti Tarptautinio biuro generaliniam direktoriui raštu apie tai, jog neturi galimybės to pakeitimo priimti.

39 straipsnis

Kongrese pateiktos išlygos

1. Bet kokia išlyga, nesuderinama su Sąjungos tikslais ir uždaviniais, yra neleidžiama.

2. Paprastai šalys narės, kurių nuomonės nepalaiko kitos šalys narės, turi pasistengti, kiek tai įmanoma, prisijungti prie daugumos nuomonės. Išlygos turi būti pateikiamos tik esant tikrai būtinybei ir turi būti tinkamai pagrįstos.

3. Išlygos, susijusios su šios Konvencijos straipsniais, turi būti pateiktos kongresui rašytinio pasiūlymo forma viena iš Tarptautinio biuro darbo kalbų, laikantis su tuo susijusių kongresų vidaus reglamento nuostatų.

4. Tam, kad kongresui pateiktos išlygos būtų priimtos, jas turi palaikyti dauguma, kuri būtina dėl straipsnio, su kuriuo susijusios išlygos, pakeitimo.

5. Paprastai išlygos yra taikomos remiantis tarpusavio sąveikos tarp ją pateikusių šalies narės ir kitų šalių narių principu.

6. Su šia Konvencija susijusios išlygos įtraukiamos į jos Baigiamąjį protokolą, remiantis pasiūlymu, kurį priima kongresas.

40 straipsnis

Konvencijos įsigaliojimas ir jos galiojimo trukmė

1. Ši Konvencija įsigalioja **2014 m. sausio 1 d.** ir galioja iki kito kongreso aktų įsigaliojimo.

Tai patvirtindami, šalių narių vyriausybių įgaliotieji atstovai pasirašė vieną šios Konvencijos egzempliorių, kuris deponuojamas Tarptautinio biuro generaliniam direktoriui. Pasaulinės pašto sąjungos Tarptautinis biuras perduoda po vieną šio egzemplioriaus kopiją kiekvienai šaliai.

Priimta 2012 m. spalio 11 d. Dohoje.

PASAULINĖS PAŠTO KONVENCIJOS BAIGIAMASIS PROTOKOLAS

- I straipsnis. Pašto siuntų nuosavybė. Susigražinimas. Adreso keitimas arba taisymas.
- II straipsnis. Mokesčiai.
- III straipsnis. Išimtis dėl nemokamų akliesiems skirtų **siuntų** siuntimo.
- IV straipsnis. **Pašto ženklai.**
- V straipsnis. Pagrindinės paslaugos.
- VI straipsnis. Įteikimo pranešimas.
- VII straipsnis. Pašto korespondencijai taikomi draudimai.
- VIII straipsnis. Pašto siuntiniams taikomi draudimai.
- IX straipsnis. Daiktai, už kuriuos imamas muitas.
- X straipsnis. Reklamacijos.
- XI straipsnis. Tarifas už pateikimą muitinei.
- XII straipsnis. Pašto korespondencijos siuntų pateikimas siųsti užsienyje.
- XIII straipsnis. **Pagrindiniai tarifai ir nuostatos dėl vežimo oro keliu mokesčių.**
- XIV straipsnis. Išskirtiniai įvežimo sausuma tarifai.
- XV straipsnis. Specialieji tarifai.
- XVI straipsnis. **Pašto eksploatacijos tarybai suteikti įgaliojimai nustatyti mokesčių ir tarifų dydį.**

PASAULINĖS PAŠTO KONVENCIJOS BAIGIAMASIS PROTOKOLAS

Pasirašydami Pasaulinę pašto konvenciją, priimtą šią dieną, toliau pasirašę įgaliotieji atstovai susitarė:

I straipsnis

Pašto siuntų nuosavybė. Susigrąžinimas. Adreso keitimas arba taisymas

1. Konvencijos 5 straipsnio 1 ir 2 dalys netaikomos Airijai, Antigvai ir Barbudai, Bahreinui (Karalystei), Barbadosui, Belizui, Botsvanai, Brunėjaus Darusalamui, Dominikai, Egiptui, Fidžiui, Gajanai, Gambijai, Grenadai, Honkongui, Jungtinei Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystei, Jungtinei Karalystei priklausančioms užjūrio teritorijoms, Jamaikai, Kanadai, Kenijai, Kinijai, Kiribačiui, Kuveitui, Lesotui, Malaizijai, Malaviui, Mauricijui, Naujajai Zelandijai, Nauru, Nigerijai, Papua ir Naujajai Gvinėjai, Sent Kristoferiui ir Neviui, Sent Lusijai, Sent Vinsentui ir Grenadinams, Saliamono Saloms, Samoa, Seišeliams, Siera Leonei, Singapūrai, Svazilandui, Tanzanijos Jungtinei Respublikai, Trinidadui ir Tobagui, Tuvalu, Ugandai, Vanuatu ir Zambijai.

2. Konvencijos 5 straipsnio 1 ir 2 dalys taip pat netaikomos Austrijai, Danijai ir Irano Islamo Respublikai, kurių teisės aktai neleidžia susigrąžinti pašto korespondencijos siuntų arba keisti jų adreso siuntėjo prašymu nuo to momento, kai gavėjas buvo informuotas apie siuntos gavimą jo adresu.

3. Konvencijos 5 straipsnio 1 dalis netaikoma Australijai, Ganai ir Zimbabvei.

4. Konvencijos 5 straipsnio 2 dalis netaikoma Bahamoms, Belgijai, Irakui, Mianmarui ir Korėjos Liaudies Respublikai, kurių teisės aktai neleidžia susigrąžinti pašto korespondencijos siuntų ar keisti jų adreso siuntėjo prašymu.

5. Konvencijos 5 straipsnio 2 dalis netaikoma Jungtinėms Amerikos Valstijoms.

6. Konvencijos 5 straipsnio 2 dalis Australijai taikoma tiek, kiek ji yra suderinta su šios šalies vidaus teisės aktais.

7. Nukrypstant nuo Konvencijos 5 straipsnio 2 dalies, Filipinai, Kongo Demokratinė Respublika, Salvadoras, Panamos Respublika ir Venesuela (**Venesuelos Bolivarо Respublika**) turi teisę negrąžinti siuntinio po to, kai gavėjas pareikalavo jo muitinio tikrinimo, kadangi tai prieštarauja šių šalių muitinės teisės aktams.

II straipsnis

Mokesčiai

1. Nukrypstant nuo Konvencijos 6 straipsnio, Australijai, Kanadai ir Naujajai Zelandijai leidžiama taikyti pašto mokesčius, kurie nenustatyti reglamentuose, jei tie mokesčiai neprieštarauja šių šalių teisės aktams.

III straipsnis

Išimtis dėl nemokamo akliems skirtų siuntų siuntimo

1. Nukrypstant nuo Konvencijos 7 straipsnio, Indonezijai, Sent Vinsentui ir Grenadinams ir Turkijai, kurios, teikdamos vidaus pašto paslaugą, neleidžia nemokamai siųsti akliems skirtų siuntų, leidžiama imti siuntimo mokestį ir mokesčius už specialiąsias paslaugas, kurie vis dėlto neturi būti didesni už tuos, kurie imami teikiant vidaus pašto paslaugą.

2. Prancūzija taiko 7 straipsnio nuostatas dėl akliems skirtų siuntų siuntimo atsižvelgdama į savo nacionalinės teisės aktus.

3. Brazilija, nukrypdama nuo 7 straipsnio 3 dalies ir vadovaudamasi savo nacionaline teise, pasilieka teisę laikyti akliems skirtomis siuntomis siuntas, kurias siunčia akli asmenys ar kurios adresuotos akliems ar aklujų organizacijoms. Šių sąlygų neatitinkančioms siuntoms taikomas pašto mokestis.

4. Nukrypstant nuo 7 straipsnio, Naujojoje Zelandijoje priimamos pristatyti [šalies viduje], kaip akliems skirtos siuntos, tik tos siuntos, kurioms netaikomi teikiant vidaus paslaugas imami pašto mokesčiai.

5. Nukrypdama nuo 7 straipsnio, Suomija, kurioje netaikomos išimties dėl nemokamo akliems skirtų siuntų siuntimo šalies viduje vadovaujantis kongreso priimtomis 7 straipsnyje pateiktomis apibrėžtimis, gali imti vidaus mokesčius už akliems skirtas siuntas, siunčiamas į kitas šalis.

6. Nukrypstant nuo 7 straipsnio, Danijoje, Kanadoje ir Švedijoje leidžiama daryti išimtį dėl nemokamo akliems skirtų siuntų siuntimo tik tiek, kiek tai leidžiama pagal šių šalių vidaus teisę.

7. Nukrypstant nuo 7 straipsnio, Islandijoje išimtis dėl nemokamo akliems skirtų siuntų siuntimo taikoma tik tiek, kiek tai leidžiama pagal šios šalies vidaus teisę.

8. Nukrypstant nuo 7 straipsnio, Australijoje priimamos pristatyti [šalies viduje], kaip akliems skirtos siuntos, tik siuntos, kurioms netaikomi teikiant vidaus paslaugas imami pašto mokesčiai.

9. Nukrypstant nuo Konvencijos 7 straipsnio, Australijai, Austrijai, Japonijai, Jungtinėms Amerikos Valstijoms, Jungtinei Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystei, Kanadai, Šveicarijai ir Vokietijai leidžiama imti mokesčius už specialiąsias paslaugas, būtent akliems pritaikytas siuntas, kurios teikiamos šalies viduje

IV straipsnis

Pašto ženklai

1. Nukrypstant nuo 8 straipsnio 7 dalies, Australijoje, Jungtinėje Karalystėje, Malaizijoje ir Naujojoje Zelandijoje pašto korespondencijos siuntos ir pašto siuntiniai, ant kurių pašto ženklai užklijuoti naudojant naujas medžiagas ar taikant naujas technologijas, kurios yra nesuderinamos su šių šalių atitinkama pašto apdorojimo įranga, apdorojami tik iš anksto susitarus su suinteresuotosios išsiuntimo šalies paskirtuoju operatoriumi.

V straipsnis

Pagrindinės paslaugos

1. Neatsižvelgiant į Konvencijos **13** straipsnio nuostatas, Australija nepritaria, kad būtų išplėtos pagrindinės paslaugos, įtraukiant į jas pašto siuntinius.

2. Konvencijos **13 straipsnio 2.4 punktas** netaikomas Didžiajai Britanijai, kurios nacionalinės teisės aktuose nustatyta žemesnė svorio riba. Su sveikatos apsauga ir sauga susiję teisės aktai apriboja pašto maišų svorį iki 20 kilogramų.

3. Neatsižvelgiant į Konvencijos **13 straipsnio 2.4 punkto** nuostatas, Kazachstanui ir Uzbekistanui leidžiama iki 20 kilogramų apriboti didžiausią gaunamų ir išsiunčiamų maišų M svorį.

VI straipsnis

Įteikimo pranešimas

1. Kanada turi teisę netaikyti Konvencijos **15 straipsnio 3.3 punkto** siuntiniams, nes ji neteikia pranešimo apie siuntinių įteikimą paslaugos teikdama vidaus pašto paslaugą.

VII straipsnis

Pašto korespondencijai taikomi draudimai

1. Išimties tvarka Libanas ir Korėjos Liaudies Demokratinė Respublika nepriima registruotųjų siuntų, kuriose siunčiama monetos, banknotai, bet kokie pareikštiniai vertybiniai popieriai, kelionės čekiai, apdirbta ar neapdirbta platina, auksas ar sidabras, brangakmeniai, juvelyriniai dirbiniai ir kiti vertingi daiktai. Jos neprivalo griežtai laikytis Pašto korespondencijos reglamento nuostatų dėl jų atsakomybės tuo atveju, jei išplėšiamos ar sugadinamos registruotosios siuntos, taip pat siuntos, kuriose siunčiami stikliniai ar dužūs daiktai.

2. Išimties tvarka Bolivija, Irakas, Kinijos Liaudies Respublika, išskyrus Ypatingąjį Administracinį Kinijos Regioną Honkongą, Nepalas, Pakistanas, Saudo Arabija, Sudanas ir Vietnamas nepriima registruotųjų siuntų, kuriose siunčiama monetos, banknotai, čekiai ar pareikštiniai vertybiniai popieriai, kelionės čekiai, apdirbta ar neapdirbta platina, auksas ar sidabras, brangakmeniai, juvelyriniai dirbiniai ir kiti vertingi daiktai.

3. Mianmaras pasilieka teisę nepriimti įvertintųjų siuntų, kuriose siunčiami Konvencijos **18 straipsnio 6 dalyje** nurodyti vertingi daiktai, nes, vadovaujantis šios šalies vidaus taisyklėmis, tokias siuntas siųsti draudžiama.

4. Nepalas nepriima registruotųjų arba įvertintųjų siuntų, į kurias įdėta banknotų ar monetų, išskyrus atvejus, kai dėl to yra sudarytas specialus susitarimas.

5. Uzbekistanas nepriima registruotųjų arba įvertintųjų siuntų, kuriose siunčiama monetos, banknotai, čekiai, pašto ženklai ar užsienio valstybių valiuta, ir neprisiima jokios atsakomybės už tokių siuntų dingimą arba sugadinimą.

6. Irano Islamo Respublika nepriima siuntų, kuriose siunčiami daiktai prieštarauja islamo religijos principams ir pasilieka teisę nepriimti pašto korespondencijos siuntų (paprastųjų, registruotųjų ar įvertintųjų), kuriose siunčiama monetos, banknotai, kelionės čekiai, apdirbta

ir neapdirbta platina, auksas ar sidabras, brangakmeniai, juvelyriniai dirbiniai ir kiti vertingi daiktai, taip pat neprisiima jokios atsakomybės už tokių siuntų dingimą ar sugadinimą.

7. Filipinai pasilieka teisę nepriimti pašto korespondencijos siuntų (paprastųjų, registruotųjų ar įvertintųjų), kuriose siunčiama monetos, banknotai ar bet kokie pareikštiniai vertybiniai popieriai, kelionės čekiai, apdirbta ir neapdirbta platina, auksas ar sidabras, brangakmeniai ir kiti vertingi daiktai.

8. Australija nepriima jokių pašto siuntų, kuriose siunčiami tauriųjų metalų luitai ar banknotai. Be to, ji nepriima registruotųjų siuntų į Australiją ir atviruoju tranzitu siunčiamų siuntų, kuriose siunčiami tokie vertingi daiktai, kaip: juvelyriniai dirbiniai, taurieji metalai, brangakmeniai arba pusiau brangūs akmenys, vertybiniai popieriai, monetos ar kitos apyvarčios finansinės priemonės. Ji neprisiima jokios atsakomybės už siuntas, išsiųstas neatsižvelgiant į šią išlygą.

9. Kinijos Liaudies Respublika, išskyrus Ypatingąjį Administracinį Kinijos Regioną Honkongą, pagal savo vidaus taisykles nepriima įvertintųjų siuntų, kuriose siunčiama monetos, banknotai, čekiai, bet kokie pareikštiniai vertybiniai popieriai arba kelionės čekiai.

10. Latvija ir Mongolija vadovaudamosi savo nacionalinės teisės aktais pasilieka teisę nepriimti paprastųjų, registruotųjų ar įvertintųjų siuntų, kuriose siunčiama monetos, banknotai, pareikštiniai vertybiniai popieriai ir kelionės čekiai.

11. Brazilija pasilieka teisę nepriimti paprastųjų, registruotųjų ar įvertintųjų siuntų, kuriose siunčiamos apyvartoje esančios monetos, banknotai ir bet kokie pareikštiniai vertybiniai popieriai.

12. Vietnamas pasilieka teisę nepriimti laiškų, kuriuose siunčiami kokie nors daiktai ar prekės.

13. Indonezija nepriima registruotųjų ar įvertintųjų siuntų, kuriose siunčiama monetos, banknotai, čekiai, pašto ženklai, užsienio valiuta ir bet kokie pareikštiniai vertybiniai popieriai, ir neprisiima jokios atsakomybės už tokių siuntų dingimą ar sugadinimą.

14. Kirgizija pasilieka teisę nepriimti pašto korespondencijos siuntų (paprastųjų, registruotųjų ar įvertintųjų ir smulkių paketų), kuriose siunčiama monetos, banknotai ar pareikštiniai vertybiniai popieriai, kelionės čekiai, apdirbta ar neapdirbta platina, auksas ar sidabras, brangakmeniai, juvelyriniai dirbiniai ir kiti vertingi daiktai. Ji neprisiima jokios atsakomybės už tokių siuntų dingimą ar sugadinimą.

15. **Azerbaidžanas ir Kazachstanas** nepriima registruotųjų ar įvertintųjų siuntų, kuriose siunčiama monetos, banknotai, kreditiniai dokumentai ar pareikštiniai vertybiniai popieriai, čekiai, apdirbti ar neapdirbti taurieji metalai, brangakmeniai, juvelyriniai dirbiniai ir kiti vertingi daiktai, taip pat užsienio valiuta, ir neprisiima jokios atsakomybės už tokių siuntų dingimą ar sugadinimą.

16. Moldova ir Rusijos Federacija nepriima registruotųjų ir įvertintųjų siuntų, kuriose siunčiama apyvartoje esantys banknotai, pareikštiniai vertybiniai popieriai (čekiai) ar užsienio valiuta, ir neprisiima jokios atsakomybės už tokių siuntų dingimą ar sugadinimą.

17. **Prancūzija, nukrypdama nuo 18 straipsnio 3 dalies, pasilieka teisę nepriimti siuntų, kuriose siunčiami daiktai, tada, kai šios siuntos neatitinka jos nacionalinėje ar tarptautinėje teisėje nustatytų reikalavimų ar vežant oro keliu taikomų techninių ir pakavimo nurodymų.**

VIII straipsnis

Pašto siuntiniams taikomi draudimai

1. Mianmaras ir Zambija turi teisę nepriimti įvertintųjų siuntinių, kuriuose siunčiama Konvencijos **18 straipsnio 6.1.3.1** papunktyje išvardyti vertingi daiktai, nes tai prieštarauja šių šalių vidaus tvarkai.

2. Išimties tvarka Libanas ir Sudanas nepriima siuntinių, kuriuose siunčiama monetos, banknotai ar bet kokie pareikštiniai vertybiniai popieriai, kelionės čekiai, apdirbta ar neapdirbta platina, auksas ar sidabras, brangakmeniai ir kiti vertingi daiktai arba daiktai, kuriuose yra skysčių ar medžiagų, greitai pavirstančių skysčiais, arba stiklinių ir į juos panašių arba dužių daiktų. Jie neprivalo laikytis su tuo susijusių Pašto siuntinių reglamento nuostatų.

3. Brazilija turi teisę nepriimti įvertintųjų siuntinių, kuriuose siunčiama apyvartoje esančios monetos ir banknotai, taip pat bet kokie pareikštiniai vertybiniai popieriai, nes tai prieštarauja šios šalies vidaus taisyklėms.

4. Gana turi teisę nepriimti įvertintųjų siuntinių, kuriuose siunčiama apyvartoje esančios monetos ir banknotai, nes tai prieštarauja šios šalies vidaus taisyklėms.

5. Be Konvencijos **18** straipsnyje išvardytų daiktų, Saudo Arabija turi teisę nepriimti siuntinių, kuriuose siunčiama monetos, banknotai, bet kokie pareikštiniai vertybiniai popieriai, kelionės čekiai, apdirbta ar neapdirbta platina, auksas ar sidabras, brangakmeniai ir kiti vertingi daiktai. Ji taip pat nepriima siuntinių su jokiais medikamentais, nebent prie jų būtų pridėtas oficialiai pripažintos kompetentingos medicinos įstaigos receptas, taip pat nepriimti siuntinių su ugniai gesinti skirtomis priemonėmis, skystomis cheminėmis medžiagomis arba daiktais, prieštaraujantiems islamo religijos principams.

6. Be Konvencijos **18** straipsnyje išvardytų daiktų, Omanas nepriima siuntinių, kuriuose siunčiama:

6.1. bet kurios rūšies medikamentai, nebent prie jų būtų pridėtas oficialiai pripažintos kompetentingos medicinos įstaigos receptas;

6.2. ugniai gesinti skirtos priemonės ir skystos cheminės medžiagos;

6.3. daiktai, prieštaraujantys islamo religijos principams.

7. Be Konvencijos **18** straipsnyje išvardytų daiktų, Irano Islamo Respublika turi teisę nepriimti siuntinių, kuriuose siunčiami daiktai prieštarauja islamo religijos principams **ir pasilieka teisę nepriimti paprastųjų ar įvertintųjų siuntinių, kuriose siunčiama monetos, banknotai, kelionės čekiai, apdirbta ir neapdirbta platina, auksas ar sidabras, brangakmeniai, juvelyriniai dirbiniai ir kiti vertingi daiktai; Irano Islamo Respublika neprisiima jokios atsakomybės už tokių siuntų dingimą ar sugadinimą.**

8. Filipinai turi teisę nepriimti siuntinių, kuriuose siunčiama monetos, banknotai ar bet kokie pareikštiniai vertybiniai popieriai, kelionės čekiai, apdirbta ar neapdirbta platina, auksas ar sidabras, brangakmeniai ar kiti vertingi daiktai, arba siuntinių su skysčiais ir medžiagomis, greitai pavirstančiomis skysčiais, arba stikliniais ir į juos panašiais ar dužiais daiktais.

9. Australija nepriima jokių pašto siuntų, kuriose siunčiami tauriųjų metalų luitai arba banknotai.

10. Kinijos Liaudies Respublika nepriima paprastųjų siuntinių, kuriuose siunčiama monetos, banknotai ar bet kokie pareikštiniai vertybiniai popieriai, kelionės čekiai, apdirbta ar neapdirbta platina, auksas ar sidabras, brangakmeniai ar kiti vertingi daiktai. Be to, Kinija, išskyrus Ypatingąjį Administracinį Kinijos Regioną Honkongą, nepriima įvertintųjų siuntinių, kuriuose siunčiama monetos, banknotai, bet kokie pareikštiniai vertybiniai popieriai arba kelionės čekiai.

11. Mongolija pagal savo šalies teisės aktus pasilieka teisę nepriimti siuntinių, kuriuose siunčiama monetos, banknotai, pareikštiniai vertybiniai popieriai ir kelionės čekiai.

12. Latvija nepriima nei paprastųjų, nei įvertintųjų siuntinių, kuriuose siunčiama monetos, banknotai, bet kokie pareikštiniai vertybiniai popieriai (čekiai) ar užsienio valiuta, ir neprisiima jokios atsakomybės už tokių siuntinių dingimą arba sugadinimą.

13. Moldova, Uzbekistanas, Rusijos Federacija ir Ukraina nepriima paprastųjų ar įvertintųjų siuntinių, kuriuose siunčiama apyvartoje esantys banknotai, pareikštiniai vertybiniai popieriai (čekiai) ar užsienio valiuta, ir neprisiima jokios atsakomybės už tokių siuntų dingimą ar sugadinimą.

14. **Azerbaidžanas ir Kazachstanas nepriima** nei paprastųjų nei įvertintųjų siuntinių, kuriuose siunčiama monetos, banknotai, kreditiniai dokumentai ar pareikštiniai vertybiniai popieriai, čekiai, apdirbti ar neapdirbti taurieji metalai, brangakmeniai, juvelyriniai dirbiniai ir kiti vertingi daiktai, taip pat užsienio valiuta, ir neprisiima jokios atsakomybės **už tokių siuntų dingimą ar sugadinimą.**

IX straipsnis

Daiktai, už kuriuos imamas muitas

1. Atsižvelgdami į Konvencijos **18** straipsnį, Bangladešas ir Salvadoras nepriima įvertintųjų siuntų su daiktais, už kuriuos imamas muitas.

2. Atsižvelgdami į Konvencijos **18** straipsnį, Afganistanas, Albanija, Azerbaidžanas, Baltarusija, Čilė, Estija, Italija, Kambodža, Kazachstanas, Kolumbija, Korėjos Liaudies Demokratinė Respublika, Kuba, Latvija, Moldova, Nepalas, Peru, Rusijos Federacija, Salvadoras, San Marinas, Turkmėnistanas, Ukraina, Uzbekistanas ir Venesuela (**Venesuelos Bolivarų Respublika**) nepriima paprastųjų ir registruotųjų laiškų su daiktais, už kuriuos imamas muitas.

3. Atsižvelgdami į Konvencijos **18** straipsnį, Beninas, Burkina Faso, Dramblio Kaulo Kranto Respublika, Džibutis, Malis ir Mauritanija nepriima paprastųjų laiškų su daiktais, už kuriuos imami muitai.

4. Neatsižvelgiant į šio straipsnio 1–3 dalių nuostatas, siuntos su serumais, vakcinomis, taip pat skubiai reikalingais medikamentais, kuriuos sunku gauti, priimamos visada.

X straipsnis

Reklamacijos

1. Nukrypdomos nuo Konvencijos **19 straipsnio 3 dalies** nuostatų, Bulgarijos Respublika, Čadas, Egiptas, Filipinai, Gabonas, Graikija, Irano Islamo Respublika, Jungtinei Karalystei priklausančios užjūrio teritorijos, Kirgizija, Korėjos Liaudies Demokratinė Respublika, Mongolija,

Mianmaras, Saudo Arabija, Sirijos Arabų Respublika, Sudanas, Turkmėnistanas, Ukraina, Uzbekistanas, Zambija ir Žaliojo Kyšulio Respublika pasilieka teisę imti iš savo klientų mokestį už reklamacijas dėl pašto korespondencijos siuntų.

2. Nukrypdomos nuo Konvencijos **19 straipsnio 3 dalies** nuostatų, Argentina, Austrija, Azerbaidžanas, Lietuva, Moldova ir Slovakija pasilieka teisę imti specialų mokestį tuo atveju, jei, išnagrinėjus reklamaciją, paaiškėja, jog ši pateikta neturint tam pagrindo.

3. Afganistanas, Bulgarija, Egiptas, Gabonas, Irano Islamo Respublika, Kirgizija, Kongo Respublika, Mianmaras, Mongolija, Saudo Arabija, Sirijos Arabų Respublika, Sudanas, Surinamas, Turkmėnija, Ukraina, Uzbekistanas, Zambija ir Žaliojo Kyšulio Respublika pasilieka teisę imti iš savo klientų mokestį už reklamacijas dėl siuntinių.

4. Nukrypdomos nuo Konvencijos **19 straipsnio 3 dalies**, Brazilija, Jungtinės Amerikos Valstijos ir Panamos Respublika pasilieka teisę imti iš klientų mokestį už reklamacijas dėl pašto korespondencijos siuntų ir pašto siuntinių, pateiktų siųsti šalyse, kurios taiko tokios rūšies mokestį pagal 1–3 dalių nuostatas.

XI straipsnis

Tarifas už pateikimą muitinei

1. Gabonas pasilieka teisę imti iš savo klientų mokestį už pateikimą muitinei.

2. Brazilija, nukrypdoma nuo 20 straipsnio 2 dalies, pasilieka teisę imti iš savo klientų mokestį už pateikimą muitinei, taikomą už bet kokios siuntos pateikimą muitinei.

3. Graikija, nukrypdoma nuo 20 straipsnio 2 dalies, pasilieka teisę imti iš savo klientų mokestį už pateikimą muitinei, taikomą už visas muitinei tikrinti pateiktas siuntas.

4. Kongo Respublika ir Zambija pasilieka teisę imti iš savo klientų mokestį už siuntinių pateikimą muitinei.

XII straipsnis

Pašto korespondencijos siuntų pateikimas siųsti užsienyje

1. Australija, Austrija, Graikija, Jungtinės Amerikos Valstijos, Jungtinė Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystė ir Naujoji Zelandija pasilieka teisę imti mokestį, atitinkantį atliktų darbų sąnaudas, iš kiekvieno paskirtojo operatoriaus, kuris, remdamasis Konvencijos **28 straipsnio 4 dalimi**, grąžina joms daiktus, kurie nebuvo išsiųsti šių šalių tarnybų kaip pašto siuntos.

2. Kanada, nukrypdoma nuo Konvencijos **28 straipsnio 4 dalies** nuostatų, pasilieka teisę gauti iš paskirtojo išsiuntimo operatoriaus atlygį, kuris leistų bent padengti tokių siuntų apdorojimo išlaidas.

3. Pagal Konvencijos **28 straipsnio 4 dalies** nuostatas paskirtajam gavimo operatoriui suteikiama teisė reikalauti, kad paskirtasis operatorius atitinkamai atlygintų už pašto korespondencijos siuntų, pateiktų siųsti užsienyje dideliais kiekiais, pristatymą. Australija, Jungtinė Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystė pasilieka teisę apriboti šį mokestį suma, atitinkančia mokestį, imamą už tokias pat siuntas gavimo šalyje.

4. Pagal Konvencijos **28 straipsnio 4 dalies** nuostatas paskirtajam gavimo operatoriui suteikiama teisė reikalauti, kad paskirtasis operatorius atitinkamai atlygintų už pašto korespondencijos siuntų, pateiktų siųsti užsienyje dideliais kiekiais, pristatymą. Toliau išvardytos šalys narės pasilieka teisę apriboti šį mokestį iki reglamente leidžiamų ribų už pašto korespondencijos siuntimą dideliais kiekiais: Bahamos, Barbadosas, Brunėjaus Darusalamas, Jungtinė Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystė, Jungtinei Karalystei priklausančios užjūrio teritorijos, Jungtinės Amerikos Valstijos, Gajana, Grenada, Indija, Kinijos Liaudies Respublika, Malaizija, Naujoji Zelandija, Nepalas, Nyderlandai, Olandijos Antilai ir Aruba, Sent Lusija, Sent Vinsentas ir Grenadinai, Singapūras, Surinamas, Šri Lanka ir Tailandas.

5. Neatsižvelgiant į šio straipsnio 4 dalies išlygas, toliau išvardytos šalys narės pasilieka teisę taikyti visas Konvencijos **28 straipsnio** nuostatas paštui, gaunamam iš Sąjungos šalių narių: Argentina, Austrija, Beninas, Brazilija, Burkina Fosas, Danija, Dramblio Kaulo Kranto Respublika, Egiptas, Graikija, Gvinėja, **Irano Islamo Respublika**, Izraelis, Italija, Japonija, Jordanija, Kamerūnas, **Kanada**, Kipras, Libanas, Liuksemburgas, Malis, Marokas, Mauritanija, Monakas, Norvegija, Portugalija, Prancūzija, Saudo Arabija, Senegalas, Sirijos Arabų Respublika, **Šveicarija**, Togas ir Vokietija.

6. Konvencijos **28 straipsnio 4 dalies** nuostatų taikymo tikslais Vokietija pasilieka teisę reikalauti, kad šalis, kurioje siuntos buvo pateiktos siųsti, sumokėtų kompensaciją, kuri lygi sumai, kokią ji būtų gavusi iš tos šalies, kurioje gyvena siuntėjas.

7. Neatsižvelgiant į **XII** straipsnio išlygas, Kinijos Liaudies Respublika pasilieka teisę dėl bet kokių mokėjimų už užsienyje pateiktų siuntų pašto korespondencijos siuntų dideliais kiekiais pristatymą apsiriboti PPS Konvencijoje ir Pašto korespondencijos reglamente nustatytais ribomis, taikomomis paštui dideliais kiekiais.

XIII straipsnis

Pagrindiniai tarifai ir nuostatos dėl vežimo oro keliu mokesčių

1. Australija, nukrypdamą nuo 34 straipsnio nuostatų, pasilieka teisę taikyti vežimo oro keliu tarifus siuntiniams, kurie išsiunčiami teikiant prekių grąžinimo paslaugą, kaip nustatyta Pašto siuntinių reglamente arba kitais būdais, įskaitant dvišalius susitarimus.

XIV straipsnis

Išskirtiniai įvežimo sausuma tarifai

1. Afganistanas, nukrypdamas nuo Konvencijos **35** straipsnio, pasilieka teisę papildomai imti 7,50 SDR dydžio išskirtinį įeinamąjį sausumos tarifą už kiekvieną gaunamą siuntinį.

XV straipsnis

Specialieji tarifai

1. Belgija, Jungtinės Amerikos Valstijos ir Norvegija turi teisę už oro pašto siuntinius taikyti didesnius sausumos tarifus negu už žemės pašto siuntinius.

2. Libanas turi teisę už siuntinius iki 1 kilogramo taikyti mokestį, numatytą už siuntinius, kurių svoris yra nuo 1 iki 3 kilogramų.

3. Panamos Respublika turi teisę taikyti 0,20 SDR tarifą už kilogramą žemės pašto siuntiniams, tranzitu vežamiems oro keliu (S.A.L.).

XVI straipsnis

Pašto eksploatacijos tarybai suteikti įgaliojimai nustatyti mokesčių ir tarifų dydį

Australija, nukrypdama nuo 36 straipsnio 1.6 punkto nuostatų, pasilieka teisę taikyti išeinamąjį sausumos tarifą siuntiniams, kurie išsiunčiami teikiant prekių grąžinimo paslaugą, kaip nustatyta Pašto siuntinių reglamente arba kitais būdais, įskaitant dvišalius susitarimus.

Tai patvirtindami, toliau nurodyti įgaliojimai atstovai parengė šį Protokolą, kuris turi tokią pat teisinę galią ir reikšmę ir yra neatskiriama Konvencijos dalis, ir pasirašė vieną jo egzempliorių, kuris deponuojamas Tarptautinio biuro generaliniam direktoriui. Pasaulinės pašto sąjungos Tarptautinis biuras perduoda po vieną šio egzemplioriaus kopiją kiekvienai šaliai.

Priimta 2012 m. spalio 11 d. Dohoje.